Slovenská elektrizačná prenosová sústava

TECHNICKÉ PODMIENKY

PRÍSTUPU A PRIPOJENIA, PRAVIDLÁ PREVÁDZKOVANIA PRENOSOVEJ SÚSTAVY

Dokument A

A1 Základné informácie

A2 Vymedzenie obsahu technických podmienok

A3 Súvisiaca legislatíva

A4 Terminológia

A5 Skratky

Obsah:

A1 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE 3

1.1 Úvod 3
1.2 Poslanie Technických podmienok 3
1.3 Účinnosť a záväznosť 4
1.4 Aktualizácia 4
1.5 Zverejnenie Technických podmienok 5
1.6 Previazanosť Technických podmienok a Prevádzkového poriadku PPS 5
1.7 Zverejňovanie informácií a komunikácia s užívateľmi PS 5

A2 VYMEDZENIE OBSAHU TECHNICKÝCH PODMIENOK 6

2.1 Dokument A Všeobecné ustanovenia 6
2.2 Dokument B Technické požiadavky na obstarávané regulačné služby a nefrekvenčné podporné služby 6
2.3 Dokument C Pravidlá prevádzkovania prenosovej sústavy 7
2.4 Dokument D Dispečerské riadenie elektrizačnej sústavy 7
2.5 Dokument E Prílohy na vypĺňanie 8
2.6 Dokument F Metodiky 8
2.7 Dokument N Technické podmienky pre pripojenie do PS 8
2.8 Dokument O Plán obrany a obnovy elektrizačnej sústavy 9
2.9 Dokument S Podmienky na pripojenie zariadení na výrobu elektriny, jednosmerne pripojených jednotiek parku zdrojov a zariadení na uskladňovanie elektriny do sústavy 9

A3 SÚVISIACA LEGISLATÍVA 11

A4 TERMINOLÓGIA 13

A5 SKRATKY 36

A1 Základné informácie

1.1 Úvod

Podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o energetike“) je prevádzkovateľ prenosovej sústavy (ďalej len „PPS“ alebo „prevádzkovateľ PS“) povinný v záujme zabezpečenia nediskriminačného, transparentného a bezpečného prístupu, pripojenia a prevádzkovania prenosovej sústavy určiť technické podmienky prístupu a pripojenia do prenosovej sústavy, pravidlá jej prevádzkovania a je povinný určiť a dodržiavať kritériá technickej bezpečnosti elektrizačnej sústavy.

Prenosová sústava (ďalej len „PS“) a distribučné sústavy (ďalej len „DS“) sú subsystémami elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ES SR“). Subjekty, ktoré ich prevádzkujú, sú podľa Zákona o energetike prevádzkovateľ prenosovej sústavy a prevádzkovatelia distribučných sústav (ďalej len „PDS“). Nakoľko sú tieto subjekty prirodzeným monopolom, podliehajú regulácii a majú určené pravidlá svojej pôsobnosti zabezpečujúce ich transparentný a nediskriminujúci postup.

Prevádzkovateľom PS je spoločnosť Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (ďalej len „SEPS“). Slovenská PS je súčasťou prepojených sústav na európskom kontinente, ktorých prevádzkovatelia sú členmi združenia Európskej siete prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ďalej len „ENTSO-E“). SEPS, ako člen združenia ENTSO-E, musí plniť štandardy, pravidlá a dohody schválené na medzinárodnej úrovni v rámci prepojených elektrizačných prenosových sústav.

Zavedením európskych pravidiel trhu s elektrinou vznikla potreba určenia technických podmienok umožňujúcich nediskriminačný prístup všetkých účastníkov trhu do ES SR a k cezhraničným prenosom, čím sa postupne menia aj spôsoby prevádzkovania a prípravy prevádzky ES SR.

Podmienky a pravidlá vyplývajúce z postavenia a pôsobnosti SEPS ako prevádzkovateľa PS sú stanovené v týchto Technických podmienkach prístupu a pripojenia, pravidlách prevádzkovania prenosovej sústavy (ďalej len „Technické podmienky“ alebo „TP“), ktoré je PPS povinný vypracovať podľa Zákona o energetike a vyhlášky MH SR č. 271/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o rozsahu technických podmienok prístupu a pripojenia do sústavy a siete a pravidiel prevádzkovania sústavy a siete. Tieto podmienky sú závislé najmä od technických charakteristík zariadení PS a ES SR, vrátane pravidiel prevádzkovania v synchrónne prepojenom systéme a PPS je povinný ich rešpektovať.

1.2 Zameranie Technických podmienok

Technické podmienky poskytujú účastníkom trhu s elektrinou jednoznačné, prehľadné a aktuálne informácie o minimálnych technických, konštrukčných, prevádzkových podmienkach a technických pravidlách pripojenia, prístupu a prevádzkovania PS.

Technické podmienky určujú:

a) pravidlá a technické podmienky pre žiadateľov o pripojenie alebo prístup do PS;
b) zásady, pravidlá a štandardy pôsobnosti PPS v oblastiach prevádzky, údržby a rozvoja PS, ktoré svojou podstatou nastavujú kvalitu príslušných systémových, podporných a prenosových služieb;
c) podmienky, za ktorých môžu účastníci trhu ponúkať podporné služby (ďalej len „PpS“) a pravidlá a podmienky, ktorými sa PPS riadi pri výbere poskytovateľov týchto služieb;
d) požiadavky na nevyhnutné údaje, informácie, resp. podiel spolupráce, ktoré sú užívatelia prenosových služieb povinní poskytovať PPS ako podmieňujúce pre riadne prevádzkovanie PS v stanovenej kvalite;
e) podmienky a pravidlá, za ktorých PPS poskytuje svoje služby a uplatňuje svoje právomoci vyplývajúce zo zákona a ďalšej legislatívy;
f) pravidlá a podmienky prevádzkovania a riadenia sústavy;
g) parametre a normy kvality a spoľahlivosti poskytovaných systémových a prenosových služieb.

1.3 Účinnosť a záväznosť

V súlade s platným znením Zákona o energetike je PPS povinný určiť a zverejniť Technické podmienky tak, aby boli prístupné všetkým účastníkom trhu a súčasne ich predložiť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“ alebo „úrad“).

Technické podmienky pozostávajú zo samostatných dokumentov, ktoré sú rámcovo zamerané na nasledovné oblasti:

Dokument A **Všeobecné ustanovenia**

Dokument B **Technické požiadavky na obstarávané regulačné služby a nefrekvenčné podporné služby**

Dokument C **Pravidlá prevádzkovania prenosovej sústavy**

Dokument D **Dispečerské riadenie elektrizačnej sústavy**

Dokument E **Prílohy na vypĺňanie**

Dokument F **Metodiky**

Dokument N **Základné požiadavky pre pripojenie do PS pre odberateľov a HVDC**

Dokument O **Plán obrany a obnovy elektrizačnej sústavy**

Dokument S **Podmienky na pripojenie zariadení na výrobu elektriny, jednosmerne pripojených jednotiek parku zdrojov a zariadení na uskladňovanie elektriny do sústavy**

Dokument **Podmienky obstarania nefrekvenčných podporných služieb.**

Dňom nadobudnutia účinnosti príslušného aktualizovaného dokumentu Technických podmienok stráca automaticky účinnosť predchádzajúci dokument Technických podmienok.

Technické podmienky sú podľa Zákona o energetike záväzné pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou.

Jestvujúci (už pripojení) užívatelia musia svoje technologické zariadenia prispôsobiť požiadavkám platných Technických podmienok pri prvej čiastočnej alebo celkovej rekonštrukcii technologického zariadenia alebo jeho ucelenej časti, ktorá nespĺňa príslušné požiadavky. Uplatnenie požiadaviek, ktoré sú nevyhnutné pre spoľahlivú prevádzku PS alebo ES SR v nových podmienkach, rieši PPS stanovením prechodných období. Prechodné obdobie je obdobie, v ktorom príslušné ustanovenie platí, ale pre jestvujúcich užívateľov na základe ich žiadosti je poskytnutá zmluvná výnimka z plnenia požiadaviek do doby, kým svoje zariadenie či postupy upravia v súlade s novými požiadavkami. Týmto ustanovením nie je dotknuté právo PPS obmedziť alebo prerušiť v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu prenos elektriny bez nároku na náhradu škody v súlade s ustanoveniami Zákona o energetike.

1.4 Aktualizácia

Technické podmienky sa aktualizujú v súlade so zmenami príslušnej legislatívy Slovenskej republiky, legislatívy Európskej únie, záväzných predpisov platných v prepojených sústavách, ako aj v súlade s potrebami aplikačnej praxe.

Číslo aktualizácie bude vždy vyznačené na krycom liste jednotlivých dokumentov Technických podmienok. Návrh zmien dokumentov Technických podmienok bude v súlade s ustanovením Zákona o energetike zverejnený na webovom sídle SEPS (www.sepsas.sk), a súčasne predložený úradu. Úrad návrh Technických podmienok zverejní na svojom webovom sídle a prijíma podnety od účastníkov trhu.

Ak úrad nezačne konanie o zmene návrhu Dokumentov A, C, D, E, F, N a O Technických podmienok do jedného mesiaca od ich predloženia, platí, že je návrh úplný a bez nedostatkov a Dokumenty uplynutím lehoty alebo zastavením konania nadobúdajú účinnosť.

Technické požiadavky na obstarávané regulačné služby a nefrekvenčné podporné služby určené prevádzkovateľom PS, ktoré sú súčasťou Dokumentu B, sú v súlade s ustanovením § 28 ods. 4 a 5 Zákona o energetike schvaľované úradom. Zmeny v týchto požiadavkách podliehajú verejnej konzultácii.

Podmienky obstarania nefrekvenčných podporných služieb určené prevádzkovateľom PS sú v súlade s ustanovením § 28 ods. 5 Zákona o energetike schvaľované úradom.

Technické podmienky v časti, ktorá upravuje podmienky na pripojenie zariadení na výrobu elektriny a zariadení na uskladňovanie elektriny do sústavy sú v súlade s ustanovením § 19 ods. 6 Zákona o energetike schvaľované úradom. Tieto podmienky sú uvedené v Dokumente S.

1.5 Zverejnenie Technických podmienok

Aktuálne účinné Technické podmienky sú v plnom znení verejne prístupné na webovom sídle SEPS, odkiaľ je možné si ich stiahnuť, resp. vytlačiť pre vlastnú potrebu.

1.6 Previazanosť Technických podmienok a Prevádzkového poriadku PPS

Okrem technických podmienok musí účastník trhu s elektrinou splniť aj obchodné podmienky, ktoré SEPS určí vo svojom prevádzkovom poriadku, a ktorý zverejní na svojom webovom sídle. Prevádzkový poriadok prevádzkovateľa prenosovej sústavy Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (ďalej len „Prevádzkový poriadok PPS“) podľa zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „Zákon o regulácii“) schvaľuje ÚRSO svojím rozhodnutím a je pre účastníkov trhu záväzný.

Obchodné podmienky v Prevádzkovom poriadku PPS definujú na zmluvnom základe požiadavky, pravidlá a štandardy obchodného charakteru, za ktorých PPS poskytuje systémové služby, nakupuje PpS, regulačnú elektrinu a elektrinu na krytie strát, poskytuje pripojenie a prístup do PS a prenosové služby prenosovou sústavou na vymedzenom území, ako aj spojovacími vedeniami a prideľuje kapacitu pre prenos po týchto vedeniach. Problematiku zúčtovania odchýlok podrobne upravuje prevádzkový poriadok organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, ktorým je spoločnosť OKTE, a. s.

1.7 Zverejňovanie informácií a komunikácia s užívateľmi PS

Prevádzkovateľovi PS vyplývajú z platnej energetickej legislatívy, ktorou je Zákon o energetike, Zákon o regulácii, vyhláška o Pravidlách trhu povinnosti poskytovania a zverejňovania informácií orgánom štátnej správy, užívateľom PS a ďalším účastníkom trhu s elektrinou. Týka sa to aj zverejnenia Technických podmienok a Prevádzkového poriadku PPS, ktoré sú pre účastníkov trhu záväzné.

SEPS ako PPS zverejňuje vyššie uvedené informácie na svojom Webovom sídle a zabezpečuje ich trvalú prístupnosť pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou. Údaje chránené zmluvami a zmluvnými záväzkami sa nezverejňujú.

Keďže PPS k svojej činnosti potrebuje množstvo údajov, má podľa Zákona o energetike právo vyžadovať od účastníkov trhu s elektrinou potrebné technické údaje. Ide najmä o údaje potrebné na plánovanie kapacity sústavy, riadenie stability sústavy, dennej prevádzky sústavy a preťaženia sústavy. Takisto má právo vyžadovať technické údaje o prepravovanej elektrine (miesta dodávky a odberu, dodané a odobraté množstvá elektriny, parametre prepravovanej elektriny, využitie pridelenej prenosovej kapacity, a pod.), ako aj právo uskutočňovať overovanie, monitorovanie a kontrolu plnenia podmienok pripojenia. Toto právo PPS, resp. povinnosť ostatných účastníkov trhu poskytovať potrebné údaje a informácie je definované aj ďalšou legislatívou (napr. Pravidlá trhu).

Zásady a spôsob komunikácie a výmeny informácií s účastníkmi trhu v súlade s platnou energetickou legislatívou sú stanovené v jednotlivých dokumentoch týchto Technických podmienok, v Dispečerskom poriadku na riadenie ES SR a Prevádzkovom poriadku PPS.

A2 Obsah Technických podmienok

Obsah Technických podmienok je určený vyhláškou MH SR č. 271/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o rozsahu technických podmienok prístupu a pripojenia do sústavy a siete a pravidiel prevádzkovania sústavy a siete. Technické podmienky sú členené do jednotlivých dokumentov so stručným popisom v nasledujúcich kapitolách.

2.1 Dokument A Všeobecné ustanovenia

Kapitola A1 obsahuje základné informácie o zameraní, účinnosti a záväznosti Technických podmienok, o ich nadväznosti na medzinárodné legislatívne normy a technické štandardy, ako aj na národnú legislatívu. Popisuje spôsob ich aktualizácie a zverejnenia, ako aj previazanosť na ďalšiu prevádzkovú dokumentáciu SEPS. Dôležitou časťou tejto kapitoly je informácia o zverejňovaní informácií a o komunikácii s užívateľmi PS.

Kapitola A2 obsahuje stručný popis každého dokumentu Technických podmienok.

Kapitola A3 obsahuje zoznam legislatívnych predpisov (zákonov, vyhlášok, smerníc a nariadení EÚ, technických noriem a pod.), ktoré určujú obsah Technických podmienok a vytvárajú legislatívny rámec pre prevádzkovanie PS a ES SR .

Kapitola A4 obsahuje kompletnú odbornú terminológiu (spolu s definíciami) použitú v jednotlivých dokumentoch Technických podmienok.

Kapitola A5 obsahuje prehľad skratiek a fyzikálnych veličín použitých v jednotlivých dokumentoch Technických podmienok.

2.2 Dokument B Technické požiadavky na obstarávané regulačné služby a nefrekvenčné podporné služby

Dokument B definuje všeobecné požiadavky na poskytovanie frekvenčných a nefrekvenčných podporných služieb v súlade so Zákonom o energetike. Dokument B tiež definuje technické požiadavky kladené na zariadenia poskytujúce PpS, požiadavky na kvalitu týchto služieb a pravidlá vyhodnocovania jednotlivých typov PpS. **Dokument B je schvaľovaný rozhodnutím úradu**.

Kapitola B1 obsahuje všeobecné požiadavky na zariadenia a na poskytovateľov PpS, opatrenia na zníženie systémovej odchýlky, dovolené lineárne zmeny činného výkonu, podmienky a postupy pri udeľovaní autorizácie Certifikátorovi PpS, samotnému technickému preukázaniu spôsobilosti zariadenia poskytovať PpS a nutnosti opakovanej recertifikácie pri zmene technických požiadaviek, určenia prahu zariadení a organizačným postupom pri zabezpečovaní certifikačného merania.

Kapitola B2 obsahuje všeobecné požiadavky a technické nároky na zariadenia, ktoré poskytujú frekvenčné a nefrekvenčné PpS, podmienky na vylúčenie zariadení z ich poskytovania, ako aj spôsob prerozdeľovania žiadaného výkonu. Jej súčasťou sú požadované signály, povely, údaje, meranie a hodnoty, ktoré musí zariadenie poskytujúce jednotlivé typy PpS zasielať do riadiaceho informačného systému prevádzkovateľa prenosovej sústavy (ďalej len „RIS PPS“).

Kapitola B3 obsahuje postup a kritériá vyhodnocovania kvality poskytovaných PpS. Sú to požiadavky na výrobné, odberné zariadenia a zariadenia na uskladňovanie elektriny s obmedzenou zásobou energie (ďalej ako „LER“) v súvislosti s poskytovaním primárnej, sekundárnej a terciárnej regulácie všetkých druhov a zabezpečenie štartu z tmy, diaľkovej regulácie napätia a kompenzačnej prevádzky na reguláciu napätia.

Kapitola B4 obsahuje spôsob výpočtu objemu obstaranej regulačnej elektriny v rámci regulačnej oblasti SR a zo zahraničia.

Kapitola B5 obsahuje Metodiku overovania technických požiadaviek na zariadeniach poskytujúcich PpS;

Kapitola B6 obsahuje Metodiku na technické pripojenie poskytovateľov PpS;

Kapitola B7 obsahuje požiadavky kladené na poskytovateľov služby obnovy.

2.3 Dokument C Pravidlá prevádzkovania prenosovej sústavy

Obsahom tohto dokumentu sú pravidlá prevádzkovania PS, technickej súčinnosti, technické podmienky obchodného merania v PS a základné technické požiadavky pre užívanie PS. Jeho súčasťou je aj stanovenie parametrov kvality a spoľahlivosti dodávok elektriny, problematika obmedzenia alebo prerušenia dodávok elektriny z PS a tiež postupy pre zabezpečenie údržby a opráv zariadení PS.

Kapitola C1 obsahuje zásady pri riešení úzkych miest v PS, metodiku stanovenia kapacít na medzinárodných profiloch a technické podmienky pre prenos elektriny spojovacími vedeniami.

Kapitola C2 obsahuje parametre kvality elektriny a spoľahlivosti dodávok. Informuje o povinnosti PPS archivovať výsledky hodnotenia parametrov kvality spolu s ďalšími potrebnými údajmi o stave sústavy, ale aj o práve PPS odpojiť (v súlade so Zákonom o energetike a týmito Technickými podmienkami) užívateľa PS, ktorý negatívne ovplyvňuje kvalitu elektriny v neprospech ostatných užívateľov PS. Úroveň spoľahlivosti odberu alebo dodávky elektriny prenosom cez PS zabezpečuje SEPS v súlade s podmienkami pripojenia do PS v závislosti od požiadaviek účastníka trhu na prípadné záložné napájanie odberného miesta alebo zvýšenie úrovne/stupňa spoľahlivosti vyvedenia výkonu. Kapitola obsahuje aj podrobnosti o ukazovateľoch spoľahlivosti, štandardoch a hodnotení spoľahlivosti dodávky elektriny.

Kapitola C3 obsahuje dôvody prerušenia alebo obmedzenia prenosu, ako aj postup PPS pri uplatnení plánovaného prerušenia alebo obmedzenia dodávky elektriny.

Kapitola C4 určuje základné technické požiadavky pre užívanie PS. Zariadenia a vedenia musia zodpovedať príslušným normám (STN, STN EN, STN IEC alebo rovnocenným technickým normám vydanými alebo uznanými príslušnými orgánmi členských štátov Európskej únie, Európskeho hospodárskeho priestoru alebo Turecka).

Kapitola C5 popisuje štandardy pre koordináciu prevádzky PS v rámci medzinárodne prepojeného systému, ktoré sú obsiahnuté v Rámcovej dohode synchrónnej oblasti Kontinentálna Európa. Tieto štandardy zahŕňajú najmä technické pravidlá a postupy na zabezpečenie dodržiavania noriem pre kvalitu, bezpečnosť a spoľahlivosť (napr. reguláciu frekvencie a výkonu, opatrenia v prípade havarijných stavov a pod.).

2.4 Dokument D Dispečerské riadenie elektrizačnej sústavy

Obsahom Dokumentu D je stanovenie podmienok dispečerského riadenia ES. Na vymedzenom území riadi ES podľa Zákona o energetike dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy (ďalej len „SED“ alebo „dispečing PPS“), ktorý je nadradený všetkým dispečingom PDS. Dispečingy na vymedzenom území, alebo na časti vymedzeného územia, sú povinné navzájom spolupracovať. Pravidlá vzájomnej spolupráce medzi dispečingami navzájom a medzi dispečingom PDS a dispečingom PPS, ako aj medzi ostatnými účastníkmi trhu s elektrinou, určuje Dispečerský poriadok na riadenie elektrizačnej sústavy SR (ďalej len „Dispečerský poriadok ES SR“).

Kapitola D1 obsahuje podmienky a základné pravidlá dispečerského riadenia ES, vymedzenia záväznosti dispečerského poriadku na riadenie ES SR a podmienky koordinácie a spolupráce so susednými PPS.

Kapitola D2 obsahuje požiadavkay na technické parametre Automatizovaného systému dispečerského riadenia (ďalej len „ASDR“), ako aj na riadiace a informačné systémy elektrických staníc a výrobní, na kvalitu procesných dát a na spôsob výmeny informácií. V tejto kapitole sú tiež uvedené požiadavky na telekomunikačné zariadenia potrebné na riadenie ES SR.

Kapitola D3 sa týka rozsahu výmeny údajov PPS s PDS a VPS pri stanovení oblasti pozorovania. Tieto údaje sa členia na štrukturálne údaje, údaje o plánovaní a príprave prevádzky PS pre silové zariadenia PS a zariadení na výrobu elektriny a poskytovateľov PpS, ktorú v rozsahu svojich zákonných kompetencií spracováva PPS, pričom popisuje jej jednotlivé typy a etapy, ako aj formát, štruktúru, termín a spôsob predkladania podkladov na účely prípravy prevádzky. Ďalšie údaje sú údaje vyžadované v reálnom čase, v stave núdze, bez napätia alebo v stave obnovy a ostanými požiadavkami na poskytovanie a výmenu údajov.

Kapitola D4 sa týka bezpečnosti a kvality prevádzky PS, popisuje limity prevádzkovej bezpečnosti a požiadavky na tlmenie oscilácií.

Kapitola D5 sa týka operatívneho riadenia prevádzky ES SR, nasadzovania PpS, riadenia napätia a jalového výkonu. Popisuje povinnosti a požiadavky na pracovníkov prichádzajúcich do styku s dispečerským riadením.

Kapitola D6 obsahuje analýzu, kontrolu a hodnotenie prevádzky ES SR a popisuje dokumentáciu potrebnú na tieto činnosti. V dokumente sú tiež uvedené sledované parametre vyhodnocovania dispečerského riadenia.

Kapitola D7 sa týka riadiacich a informačných systémov, času uchovávania záznamov a požiadaviek na zariadenia ASDR a elektronickú komunikačnú sieť.

Kapitola D8 popisuje rozsah informácií potrebných pri hlásení závažných prevádzkových udalostí, ich rozdelenie, spôsob podávania informácií o poruche ďalej a postupnosť pri rozbore porúch.

Kapitola D9 popisuje základnú dokumentáciu pre dispečerské riadenie.

2.5 Dokument E Prílohy na vypĺňanie

Tento dokument (formát MS Ecxel) obsahuje prílohy k Technickým podmienkam, ako aj formuláre potrebné na písomnú komunikáciu PPS s ostatnými účastníkmi trhu s elektrinou.

2.6 Dokument F Metodiky

Tento dokument obsahuje nasledovné metodiky a postupy:

kapitola F1 Kreslenie a značenie v meracích schémach;

kapitola F2 Metodické pokyny získavania náhradných hodnôt pri výpadku obchodného merania;

kapitola F3 Metodika stanovenia potrebného objemu jednotlivých druhov PpS;

kapitola F4 Metodika stanovenia technického dimenzovania pripojenia do PS a kapacity pripojenia pre jednotlivé miesta pripojenia užívateľov PS pripojených do PS;

kapitola F5 Metodika stanovenia príspevkov a rozúčtovania príspevkov nekvality napätia medzi užívateľov PS a zariadenia PPS;

kapitola F6 Skúšky zhody s požiadavkami TP na pripojenie odberateľov do PS.

2.7 Dokument N Technické podmienky na pripojenie do PS

Kapitola N1 obsahuje hodnotenie zdrojovej primeranosti v ES SR, rieši problematiku spolupráce PPS s PDS na území SR a s výrobcami elektriny, výmeny vstupných údajov pre plánovanie a rozvoj sústav v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte a problematiku spracovania štúdií a plánovania na základe systémových výpočtov chodu sietí.

Kapitola N2 popisuje základné podmienky prístupu a pripojenia do PS. Zahŕňa tiež obchodné meranie, podmienky, prenos a povinnosti dodávateľa pred uvedením zariadení systému obchodného merania do prevádzky.

Kapitola N3 popisuje technické podmienky na pripojenie a prístup odberateľa do PS vrátane opätovného pripojenia odberného zariadenia a bezpečnostné podmienky pre nového odberateľa. Ide najmä o požiadavky na ochrany elektrických strojov a zariadení, skratové výkony, dispečerské meranie a signalizáciu, prenos údajov v reálnom čase, odberné miesto a spôsob pripojenia, odber činnej elektriny, jalovej elektriny a kompenzáciu výkonu a zamedzenie negatívneho vplyvu odberateľa na kvalitu napätia. Týka sa tiež odberných zariadení poskytujúcich reguláciu činného výkonu zmenou odberu, reguláciu jalového výkonu zmenou odberu a reguláciu obmedzení prenosu zmenou odberu. Definuje postupy o aktivácii napájania, dočasnej a riadnej prevádzke a overenia zhody.

Kapitola N4 popisuje technické požiadavky na pripojenie nových zariadení siete HVDC do PS. Ide najmä o požiadavky na riadenie zariadenia a prenos informácií v reálnom čase a na ochranu výrobných a rozvodných zariadení.

Kapitola N5 sa týka skúšok zariadení v sústave a podmienok uvádzania zariadení do prevádzky (technická dokumentácia, funkčné skúšky na zariadení, evidencia zariadenia, dodržanie zásad

bezpečnosti zariadenia), skúšok existujúcich výrobných zariadení alebo vedení (z dôvodu potreby overenia niektorých činností, príp. premerania niektorých veličín).

Kapitola N6 obsahuje podmienky merania elektriny a zber nameraných údajov. Popisuje meranie elektriny v jednotlivých zariadeniach VVN, správu a údržbu meracích zariadení, ako aj povinnosť zabezpečenia úradného overovania meradiel. V oblasti meracích schém a vzorcov sa Technické podmienky odvolávajú na zmluvné vzťahy, kde sú tieto náležitosti zadefinované.

Kapitola N7 popisuje postupy pre zabezpečenie opráv a údržby na základe Poriadku preventívnych činností (stanovuje ho PPS v súlade s legislatívnymi požiadavkami a príslušnými normami).

2.8 Dokument O Plán obrany a obnovy elektrizačnej sústavy

Predmetom tohto dokumentu je definovanie opatrení, ktoré sa uplatňujúpri Pláne obrany a definovanie postupov Plánu obnovy prevádzky ES SR. Súčasťou dokumentu sú podrobnosti o stave núdze v elektrotechnike a predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike, spôsobe vyhlasovania stavu núdze v elektroenergetike a skúškach stavu núdze.

Kapitola O1 všeobecne definuje Plán obrany a Plán obnovy a popisuje jednotlivé stavy sústavy z hľadiska bezpečnosti, spoľahlivosti a riadenia.

Kapitola O2 popisuje Plán obrany sústavy, jeho ciele, postupy a jednotlivé opatrenia. Opatrenia Plánu obrany sústavy sú zamerané na riadenie frekvencie, napätia a toku výkonu v stave núdze. V tejto kapitole sú popísané automatické a manuálne opatrenia proti poklesom a nárastom frekvencie, automatický systém proti kolapsu napätia, manuálna regulácia napätia a opatrenia pre zabránenie preťaženia prvkov v PS.

Kapitola O3 sa týka obnovy prevádzky ES SR. V tejto kapitole sú popísané ciele Plánu obnovy sústavy, stratégie obnovy prevádzky po poruche typu blackout a komunikácia v krízových stavoch a požiadavky kladené na poskytovateľov služby obnovy. Postup obnovy prevádzky ES SR po poruche typu blackout je realizovaný buď zo zahraničia, z domácich zdrojov poskytujúcich PpS „Štart z tmy“ alebo kombináciou týchto dvoch spôsobov.

Kapitola O4 definuje stav núdze a predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike, ako aj spôsob vyhlasovania stavu núdze v elektroenergetike a spôsoby vyhlasovania a oznamovania obmedzujúcich opatrení v elektroenergetike. V tejto kapitole sú ďalej popísané povinnosti smenového personálu dozorní elektroenergetických zariadení a dispečingov v prípade poruchy, základné postupy na likvidáciu núdzových stavov a koordinácia manipulačných úkonov pri poruchových a mimoriadnych stavoch.

Kapitola O5 popisuje postup pri príprave a realizácii reálnej skúšky „Štartu z tmy“.

Kapitola O6 obsahuje Plán skúšania.

2.9 Dokument S - Podmienky na pripojenie zariadení na výrobu elektriny, jednosmerne pripojených jednotiek parku zdrojov a zariadení na uskladňovanie elektriny do sústavy

Kapitola S1 obsahuje technické požiadavky na pripojenie nových zariadení na výrobu elektriny, ako aj už pripojené zariadenia. Ide najmä o požiadavky na vyvedenie výkonu, spôsob ochrany medzi výrobňou a PS, požiadavky na zariadenia na výrobu elektriny či automatiky, požiadavky vyplývajúce z riadenia zariadení na výrobu elektriny v reálnom čase, dispečerského merania a signalizácie, prenosu údajov v reálnom čase a prenosu elektriny z miest pripojenia výrobní do PS a overenia zhody. Kapitola obsahuje aj skúšky zhody s požiadavkami TP na pripojenie zariadenia na výrobu elektriny do PS.

Kapitola S2 obsahuje technické požiadavky na pripojenie nových jednosmerne pripojených jednotiek parku zdrojov do PS. Ide najmä o požiadavky na riadenie zariadenia a prenos informácií v reálnom čase a na ochranu výrobných a rozvodných zariadení.

Kapitola S3 obsahuje stručný popis podmienok na pripojenie LER zariadení na uskladňovanie elektriny (s obmedzenou zásobou energie).

Kapitola S4 obsahuje pravidlá rozvrhnutia voľnej kapacity pripojenia do sústavy pre zariadenia na výrobu elektriny a osobitne pre lokálne zdroje a pre zariadenia na uskladňovanie elektriny medzi prevádzkovateľa prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav.

A3 Súvisiaca legislatíva

- Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o energetike“);
- Zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o regulácii“);
- Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o OZE“);
- Zákon č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o metrológii“);
- Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov;
- Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- Zákon č. 56/2018 Z. z.o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o BOZP“);
- Vyhláška ÚRSO č. 207/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy (ďalej len „Pravidlá trhu“);
- Vyhláška MH SR č. 292/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny;
- Vyhláška MH SR č. 416/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o postupe pri uplatňovaní obmedzujúcich opatrení pri stave núdze a o opatreniach zameraných na odstránenie stavu núdze v elektroenergetike a podrobnosti o postupe pri vyhlasovaní krízovej situácie a jej úrovne, o vyhlasovaní obmedzujúcich opatrení v plynárenstve pre jednotlivé kategórie odberateľov plynu, o opatreniach zameraných na odstránenie krízovej situácie a o spôsobe určenia obmedzujúcich opatrení v plynárenstve a opatrení zameraných na odstránenie krízovej situácie v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhláška o stave núdze“);
- Vyhláška MH SR č. 271/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o rozsahu technických podmienok prístupu a pripojenia do sústavy a siete a pravidiel prevádzkovania sústavy a siete;
- Vyhláška ÚRSO č. 236/2016 Z. z. ktorou sa ustanovujú štandardy kvality prenosu elektriny, distribúcie elektriny a dodávky elektriny;
- Vyhláška MPSVaR SR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhláška na zaistenie BOZP“);
- Vyhláška MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov;
- Vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR č. 161/2019 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení neskorších predpisov;
- Nariadenie vlády SR č. 127/2016 Z. z. o elektromagnetickej kompatibilite v znení neskorších predpisov;
- Prevádzkový poriadok prevádzkovateľa prenosovej sústavy Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.;
- Príslušné normy STN, STN EN, STN IEC, STN ISO alebo rovnocenné technické normy vydané alebo uznané príslušnými orgánmi členských štátov Európskej únie, Európskeho hospodárskeho priestoru alebo Turecka;

- Rámcová dohoda synchrónnej oblasti Kontinentálna Európa (Synchronous Area Framework Agreement - SAFA);
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2195, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (Nariadenie EB GL);
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prideľovanie kapacity a riadenie preťaženia (Nariadenie CACM);
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1719, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prideľovanie dlhodobých kapacít (Nariadenie FCA);
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/631, ktorým sa stanovuje sieťový predpis pre požiadavky na pripojenie výrobcov elektriny do elektrizačnej sústavy (Nariadenie RfG);
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1388, ktorým sa stanovuje sieťový predpis pre pripojenie odberateľov do elektrizačnej sústavy (Nariadenie DCC);
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1447, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o požiadavkách na pripojenie sietí jednosmerného prúdu vysokého napätia a jednosmerne pripojených jednotiek parku zdrojov do elektrizačnej sústavy (Nariadenie HVDC);
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1485, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy (Nariadenie SO GL);
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2196, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie (Nariadenie ER);
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2024/1366, ktorým sa stanovuje sieťový predpis pre odvetvové pravidlá týkajúce sa aspektov kybernetickej bezpečnosti cezhraničných tokov elektriny;
- Nariadenie EPaR (EÚ) 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou (Nariadenie o VT);
- Nariadenie EPaR (EÚ) 2019/941 o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie a o zrušení smernice 2005/89/ES;
- Nariadenie EPaR (EÚ) 2024/1747, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii;
- Smernica EPaR (EÚ) 2019/944 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/108/ES z 15. decembra 2004 o aproximácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na elektromagnetickú kompatibilitu a o zrušení smernice 89/336/EHS.

Rozhodujúce sú vždy aktuálne platné legislatívne dokumenty.

A4 Terminológia

Pojem	Definícia
AGREGÁCIA	Činnosť, pri ktorej agregátor zlučuje flexibilitu z viacerých odberných miest a odovzdávacích miest na účel ponuky a predaja agregovanej flexibility na organizovaných trhoch s elektrinou[1)] alebo na trhu s podpornými službami alebo na účel minimalizácie odchýlky v rámci bilančnej skupiny agregátora;
AKTIVÁCIA PPS	Využitie PpS pre zabezpečenie systémovej služby v ES;
ALOKÁCIA PRENOSOVEJ KAPACITY	Postup, ktorým sa prideľuje prenosová kapacita na cezhraničných prenosových profiloch na základe požiadaviek účastníkov alokácie, ktorý má za následok rezerváciu prenosovej kapacity na určených cezhraničných profiloch v danom smere podľa pravidiel špecifikovaných v Prevádzkovom poriadku PPS;
AUKCIA PRENOSOVEJ KAPACITY	Proces, ktorého výsledkom je rezervácia prenosovej kapacity na príslušnom cezhraničnom prenosovom profile, a to v príslušnom smere podľa aukčných pravidiel špecifikovaných v Prevádzkovom poriadku PPS;
AUTOMATICKÉ RIADENIE VÝKONU (AGC)	Súhrn technických a programových prostriedkov užívaný PPS na riadenie činného výkonu zariadení na výrobu elektriny v reálnom čase (bez zásahu obsluhy);
AUTOMATIZOVANÝ SYSTÉM DISPEČERSKÉHO RIADENIA (ASDR)	Súhrn technických a programových prostriedkov na operatívne riadenie prevádzky ES v reálnom čase;
AUTOMATIZOVANÝ SYSTÉM ZBERU DÁT (ASZD)	Systém, ktorý sa skladá zo zariadení pre zber dát, ktoré sú podkladom pre vyhodnotenie odberov a dodávok elektriny. Automatizovaný systém zberu dát pozostáva z kodérov, komunikačných zariadení a z hlavnej a záložnej centrály.
BATÉRIOVÝ SYSTÉM	LER, ktorý na uskladnenie elektriny používa batérie.
BEZPEČNOSTNÉ LIMITY	Akceptovateľné prevádzkové hraničné hodnoty (tepelné, napäťové limity a limity stability). PPS musí mať definované bezpečnostné limity pre svoju vlastnú sústavu. Nedodržiavanie bezpečnostných limitov po dlhšiu dobu môže zapríčiniť poškodenie alebo výpadok ďalšieho prvku, čo môže vyvolať ďalšie zhoršovanie prevádzkového stavu systému.
BEZPEČNOSŤ DODÁVKY ELEKTRINY	Schopnosť sústavy zásobovať koncových odberateľov elektriny; zabezpečenie technickej bezpečnosti energetických zariadení a rovnováhy ponuky a dopytu elektriny na vymedzenom území alebo jeho časti.
BID (ŠTANDARDNÝ)	Ponuka objemu RE zo strany poskytovateľa PpS vo výške kontraktov obstaranej disponibility PpS z jednotlivých druhov výberových konaní, t.j. hodnota objemu disponibility PpS = hodnota objemu RE;
BLACK-OUT	Stav, pri ktorom dochádza v celej ES alebo v jej časti k rozpadu paralelnej spolupráce, prerušeniu napájania užívateľov a beznapäťovému stavu.
BLOK	Najmenší technologický súbor na výrobu elektriny. Tvorí uzatvorený výrobný celok bez technologických závislostí na ďalšom výrobnom zariadení.

[1)] Čl. 2 ods. 4 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 1348/2014 o oznamovaní údajov, ktorým sa vykonáva článok 8 ods. 2 a 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou

BOD ROZHRANIA HVDC	Miesto, v ktorom je zariadenia siete HVDC pripojené k striedavej sústave, a v ktorom možno stanoviť technické špecifikácie majúce vplyv na správanie zariadenia.
CENTRÁLNY REGULÁTOR	Jediné centrálne zariadenie PPS pre regulačnú oblasť, resp. riadiaci blok, určené na sekundárnu reguláciu;
CERTIFIKÁCIA	Proces, v rámci ktorého je overovaná schopnosť poskytovania PpS v súlade s týmito Technickými Podmienkami.
CERTIFIKÁTOR	Autorizovaný nezávislý subjekt pre vykonávanie certifikácie poskytovateľov PpS;
CERTIFIKAČNÉ MERANIE	Kontrolné meranie predchádzajúce vystaveniu certifikátu PpS;
CERTIFIKÁT PPS	Dokument potvrdzujúci a overujúci kvalitu a parametre poskytovanej PpS;
CEZHRANIČNÁ VÝMENA	Preprava elektriny prenosovou sústavou do alebo z členského štátu alebo tretieho štátu;
ČASOVÁ ODCHÝLKA	V normálnom stave integrovaná odchýlka frekvencie. V praxi sú elektrické hodiny, ktoré sledujú systémovú frekvenciu porovnávané s astronomickým časom (UTC).
ČASOVÝ PLÁN VÝMEN ELEKTRINY (CAS, CBS)	Odsúhlasená transakcia z pohľadu jej veľkosti (MW), začiatku a konca doby nábehu a typu (napr. fixná); požadovaný je pre dodávku a prevzatie výkonu a elektriny medzi zmluvnými stranami a regulačnou oblasťou/-ami (CAS) alebo medzi regulačnými oblasťami a riadiacimi blokmi (CBS), ktorých sa transakcia týka;
ČLENSKÝ ŠTÁT	Členský štát Európskej únie a zmluvný štát Dohody o Európskom hospodárskom priestore;
ČASŤ VYMEDZENÉHO ÚZEMIA	Časť územia Slovenskej republiky, v ktorom je PPS alebo PDS povinný zabezpečiť prenos elektriny alebo distribúciu elektriny.
DAMAS ENERGY	Obchodný systém PPS;
DIAGRAM ZAŤAŽENIA	Časový priebeh odberu výkonu počas špecifikovanej doby (deň, týždeň, ...);
DIAGRAMOVÝ BOD	Výkonová hladina, na ktorú je zariadenie na výrobu alebo spotrebu elektriny v danom intervale (obchodnej hodine) plánované v príprave prevádzky.
DIAĽKOVO RIADENÉ ZARIADENIE NA VÝROBU ELEKTRINY	Zariadenie na výrobu elektriny, ktorého činný výkon sa riadi z dispečingu PPS.
DISPEČING PPS	Dispečing, ktorým PPS zabezpečuje dispečerské riadenie prevádzky PS na vymedzenom území.
DISPEČING PRDS	Dispečing prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy;
DISPEČER RIADENIA PPS	Dispečer Dispečingu PPS zodpovedný za riadenie a nasadzovanie PpS v ES SR;
DISPEČERSKÉ RIADENIE	Systémová služba spočívajúca v príprave, riadení prevádzky v reálnom čase a hodnotení prevádzky ES SR dispečingom PPS;
DISPEČERSKÝ PORIADOK NA RIADENIE ES SR	Predpis, ktorý obsahuje základné pravidlá riadenia ES SR, vymedzuje právomoci a povinnosti príslušných riadiacich stupňov dispečerského riadenia a určuje základnú funkčnú líniu dispečerského riadenia
DISPONIBILITA	Objem rezervnej kapacity, s ktorého dodržaním súhlasil poskytovateľ regulačných služieb, a vzhľadom na ktorý poskytovateľ regulačných služieb súhlasil s tým, že prevádzkovateľovi prenosovej sústavy počas trvania

	zmluvy predloží ponuky na zodpovedajúci objem regulačnej energie.
DISTRIBÚCIA ELEKTRINY	Preprava elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny;
DISTRIBUČNÁ SÚSTAVA	Vzájomne prepojené elektrické vedenia VVN do 110 kV vrátanie a VN alebo NN a elektroenergetické zariadenia potrebné na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia; súčasťou DS sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie DS; súčasťou DS je aj elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie, ktorým sa zabezpečuje preprava elektriny z časti územia Európskej únie alebo z časti územia tretích štátov na vymedzené územie alebo na časť vymedzeného územia, ak také elektrické vedenie alebo elektroenergetické zariadenie nespája PS s PS členského štátu alebo s PS tretích štátov;
DISTRIBUČNÉ ZARIADENIE	Zariadenie v mieste pripojenia distribučnej sústavy alebo technológia používaná v mieste pripojenia tohto zariadenia do prenosovej sústavy;
DOBA NÁBEHU ZARIADENIA NA VÝROBU ELEKTRINY	Čas od pokynu k nábehu zariadenia na výrobu elektriny do ukončenia nábehu, t.j. jeho zaťaženia na menovitý alebo dopredu určený výkon;
DODÁVATEĽ ELEKTRINY	Osoba, ktorá má povolenie na dodávku elektriny, a súčasne nepreberá v odbernom mieste alebo mieste poskytovateľa flexibility zodpovednosť za odchýlky spôsobené aktiváciou flexibility v čase, v ktorom je flexibilita aktivovaná, okrem prípadov, keď je dodávateľ elektriny súčasne agregátorom, alebo aktívny odberateľ alebo energetické spoločenstvo, ak dodáva elektrinu inej osobe.
DODÁVKA ELEKTRINY	Predaj elektriny;
DOVOZ ELEKTRINY	Tok zmluvne dohodnutého prijatého množstva elektriny z členského štátu alebo z tretieho štátu na vymedzené územie;
DRŽITEĽ POVOLENIA NA VÝROBU ELEKTRINY	Osoba, ktorej ÚRSO vydal povolenie na výrobu elektriny v súlade so Zákonom o energetike.
EIC KÓD (EIC)	Štandard združenia prevádzkovateľov pre jednoznačnú identifikáciu subjektov zúčtovania, bilančných skupín, odberných a odovzdávacích miest (Energy Indetification Coding Scheme);
ELEKTRÁREŇ	Výrobňa**,** ktorej úlohou je meniť iné formy energie na elektrinu.
ELEKTRIZAČNÁ SÚSTAVA (ES) ALEBO LEN SÚSTAVA	Vzájomne prepojené elektroenergetické zariadenia výrobcu elektriny, PPS, PDS, prevádzkovateľa priameho vedenia a vlastníka elektrickej prípojky, ktoré slúžia na výrobu, prenos a distribúciu elektriny; súčasťou sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie sústavy;
ELEKTRONICKÁ DIAĽNICA (EH)	Bezpečná, rýchla, spoľahlivá a vysoko disponibilná komunikačná infraštruktúra na výmenu údajov medzi PPS, či už v reálnom čase, alebo v iných časových intervaloch podľa Prevádzkovej príručky;
ELEKTROENERGETICKÉ ZARIADENIE	Zariadenie, ktoré slúži na výrobu, uskladňovanie, pripojenie, prenos, distribúciu alebo dodávku elektriny alebo poskytovanie flexibility.

ELEKTROENERGETICKÝ DISPEČING PREVÁDZKOVATEĽA PS (SED)	Subjekt zodpovedný za vyrovnanie odchýlok od pripravenej výkonovej bilancie medzi výrobou a spotrebou elektriny v reálnom čase, za bezpečnú a spoľahlivú prevádzku sústavy, operatívne riadenie sústavy a určovanie prenosových kapacít na využitie spojovacích vedení (aj ako „Dispečing PPS“).
ELEKTROMER	Zariadenie, ktoré na základe hodnôt napätia, prúdu a ich fázového posunu určí množstvo meranej činnej alebo reaktančnej (jalovej) elektriny.
ENERGETICKÁ NEVYVÁŽENOSŤ	Disproporcia medzi spotrebou a výrobou;
FIKTÍVNY BLOK	Skupina zariadení na výrobu alebo spotrebu elektriny jednej elektrárne určených pre poskytovanie PpS, ktoré samostatne dokážu poskytovať minimálne objemy PpS, ale vzhľadom na existujúcu vzájomnú technologickú väzbu je pre poskytovateľa PpS ekonomicky výhodnejšie prevádzkovanie skupiny zariadení ako jeden celok. Fiktívny blok pre RIS predstavuje jedno zariadenie na poskytovanie PpS a je riadený ako jeden celok, pokiaľ nie je súčasťou Virtuálneho bloku.
FIKTÍVNE ZARIADENIE	Skupina zariadení na výrobu alebo spotrebu elektriny jednej elektrárne určených pre poskytovanie PpS, ktoré samostatne nedokážu poskytovať minimálne objemy PpS. Fiktívne zariadenie pre RIS predstavuje jedno zariadenie na poskytovanie PpS a je riadené ako jeden celok, pokiaľ nie je súčasťou Virtuálneho bloku.
FREE BID	Ponuka objemu RE zo strany Poskytovateľa PpS nad rámec, resp. bez kontraktu na obstaranú disponibilitu PpS, Poskytovateľ PpS v tomto prípade nemusí mať žiadny kontrakt na obstaranú disponibilitu PpS, ale je mu umožnené zaslať ponuku RE na zariadení poskytujúcom PpS až do výšky jeho certifikovanej hodnoty v rámci dňa D v čase najneskôr 25 min. pred príslušnou štvrťhodinou (validity period).
FREKVENČNÉ ODĽAHČOVANIE (VYPÍNANIE ZAŤAŽENIA)	Automatické odpojenie stanovenej záťaže podľa frekvenčného vypínacieho plánu (frekvenčné stupne) od synchrónnej ES pomocou frekvenčných relé;
FREKVENČNÝ KOLAPS	Stav v ES, ktorý vznikne keď sústava nemá dostatok činného výkonu pre zabezpečenie výkonovej rovnováhy v reálnom čase.
FREKVENČNÝ PLÁN	Súbor opatrení na strane výroby i spotreby elektriny, ktorého cieľom je obmedziť možnosť vzniku veľkých systémových porúch a udržať frekvenciu v medziach, kde nie je ohrozené technické zariadenie výrobcov a odberateľov elektriny;
HARMONOGRAM TECHNICKEJ PRIPRAVENOSTI PRIPÁJANIA POSKYTOVATEĽA PPS	Zoznam činností a ich termíny, ktoré je potrebné vykonať pri pripájaní poskytovateľa PpS na systémy SEPS.
HAVARIJNÁ VÝPOMOC	Operatívne vyžiadanie výpomoci vo forme dodávky regulačnej elektriny medzi PPS pri vzniku výkonovej odchýlky nad rámec možností ES;
HAVARIJNÝ STAV	Stav, keď frekvencia, napätie alebo prenášané výkony v ktoromkoľvek mieste sústavy sú mimo toleranciu normálnych hodnôt, najmä keď dôjde k prerušeniu dodávky užívateľom v časti alebo v celej sústave.
HAVARIJNÝ VYPÍNACÍ PLÁN	Súbor technicko-organizačných opatrení, ktorých cieľom je zabezpečiť uvedenie sústavy do prevádzky po vzniku

	poruchy a zabrániť vzniku veľkých systémových porúch v ES.
HLADINOVÝ REGULÁTOR TRANSFORMÁTORA (HRT)	Zariadenie, ktoré reguluje napätie v danom mieste ES prepínaním odbočiek transformátora.
INOVOVANÝ BLOK	Blok (zariadenie na výrobu elektriny) po rozsiahlej rekonštrukcii alebo modernizácii so zásahmi do technológie, ktorými sa menia nábehové časy, rýchlosť zmeny výkonu a regulačný rozsah. Pri príprave obnovy sa v technických podmienkach stanovujú požiadavky ako na nový blok (zariadenia na výrobu elektriny) podľa týchto Technických podmienok.
INTERNÁ TRANSAKCIA REGULAČNEJ OBLASTI	Transakcia z jedného alebo viac zariadení na výrobu elektriny do jedného alebo viacerých miest dodávky, pričom všetky zariadenia na výrobu elektriny a miesta dodávky sa nachádzajú v rámci hraníc merania tej istej regulačnej oblasti.
INŠTALOVANÝ VÝKON SYNCHRÓNNEJ JEDNOTKY NA VÝROBU ELEKTRINY	Štítkový údaj činného výkonu výrobnej jednotky;
JEDNOTKA MENIARNE HVDC	Jednotka pozostávajúca z jedného alebo viacerých prevodníkov spolu s jedným alebo viacerými transformátormi, tlmivkami, zariadenia pre reguláciu jednotky meniarne, základnými ochrannými a spínacími zariadeniami.
JEDNOTKA PARKU ZDROJOV	Jednotka alebo súbor jednotiek vyrábajúcich elektrinu, ktoré sú do sústavy pripojené buď nesynchrónne alebo prostredníctvom silovej elektroniky, a ktoré tiež majú jedno miesto pripojenia do prenosovej sústavy, distribučnej sústavy vrátane uzavretej distribučnej sústavy alebo do siete HVDC.
JEDNOTKA NA POSKYTOVANIE PPS	Samostatné zariadenie na výrobu elektriny a/alebo odberné elektrické zariadenie a/alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny a/alebo ich kombinácia, ktoré sú pripojené k spoločnému miestu pripojenia, t. j. spoločnému vyvedeniu výkonu do nadradenej DS alebo PS (na prah) spĺňajúce technické požiadavky na FCR/FRR (doteraz používaný pojem fiktívne zariadenie alebo fiktívny blok).
JEDNOTKA NA VÝROBU ELEKTRINY	Synchrónna jednotka na výrobu elektriny alebo jednotka parku zdrojov;
JEDNOSMERNE PRIPOJENÁ JEDNOTKA PARKU ZDROJOV	Jednotka parku zdrojov, ktorá je v jednom alebo viacerých bodoch rozhrania HVDC pripojená k jednej alebo viacerým sieťam HVDC.
KAPACITA	Nominálna trvalá schopnosť výrobných, prenosových alebo iných elektrických zariadení prenášať zaťaženie, vyjadrená v MW v prípade činného výkonu alebo megavoltampéroch reaktančných (MVAr) v prípade jalového výkonu;
KAPACITA ENERGIE LER	Skutočná technicky využiteľná kapacita zásobníka energie pre reguláciu, t.j. kapacita LER medzi SOC_{min} a SOC_{max};
KAPACITA PRIPOJENIA PRE ODBER Z PS	Maximálny trvalý činný výkon, ktorý môže užívateľ v každom jednotlivom mieste pripojenia jeho zariadení do PS v základnom zapojení ES SR, odsúhlasenom PPS, odobrať zo sústavy, stanovený v zmluve o pripojení;
KAPACITA PRIPOJENIA PRE DODÁVKU DO PS	Maximálny trvalý činný výkon, ktorý môže užívateľ v každom jednotlivom mieste pripojenia jeho zariadení do PS v základnom zapojení ES SR, odsúhlasenom PPS, dodať do sústavy, stanovený v zmluve o pripojení;

K-FAKTOR	Hodnota uvádzaná v MW/Hz, definovaná pre (jednu) regulačnú oblasť/riadiaci blok, ktorá definuje vplyv aktivácie primárnej regulácie na saldo sústavy a používa sa pre korekciu pri riadení odchýlky salda;
KODÉR	Elektronické zariadenie, ktoré zhromažďuje a uchováva údaje z jedného alebo viacerých elektromerov v rámci jednej, alebo viacerých meracích periód. Toto zariadenie je pomocou komunikačných ciest a zariadení prepojené s centrálou/centrálami zberu dát ASZD. Kodér môže byť súčasťou elektromera.
KOMPENZAČNÝ PROSTRIEDOK	Zariadenie určené výhradne na výrobu alebo spotrebu jalového elektrického výkonu;
KOMUNIKAČNÁ CESTA ASZD	Komunikačné prepojenie pre diaľkový zber údajov medzi objektom ASZD a centrálami ASZD;
KOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA ASZD	Súbor technických prostriedkov, zabezpečujúci spojenie a komunikáciu medzi komponentmi systému ASZD (centrála, kodér, elektromer);
KOORDINÁCIA ZÚČTOVANIA	Koordinácia zúčtovania znamená koordinačnú službu, poskytovanú riadiacim blokom miestami, ktoré sú určené na vykonávanie koordinácie zúčtovania, s cieľom vykonať zúčtovanie. Predstavuje nasledujúce etapy: • získanie a overenie kompenzačných programov medzi riadiacimi blokmi v priebehu fázy plánovania; • získanie hodnôt nameraných meračmi elektriny na prepojovacích vedeniach[2)] medzi riadiacimi blokmi pre výpočet predbežných výmen elektriny; • sledovanie na vopred definovaných líniách sledovania v reálnom čase; • výpočet predbežných a konečných neúmyselných odchýlok; Zodpovednosť za správne zúčtovanie majú koordinátori jednotlivých riadiacich blokov a regulačných oblastí. Aby mohli sledovať a dozerať na prevádzku svojich riadiacich blokov alebo regulačných oblastí, musia byť tieto vybavené systémom zberu údajov v reálnom čase.
KOORDINOVANÁ ČISTÁ PRENOSOVÁ KAPACITA	Metóda výpočtu čistej prenosovej kapacity založená na zásade vyhodnotenia a určenia maximálnej výmeny elektriny ex ante medzi priľahlými ponukovými oblasťami;
KRITÉRIUM DELTA	Dôležitý parameter pri prenose dát podľa princípu zmien („zmenový princíp“). Podľa spracovania hodnôt a výpočtu kritéria rozlišujeme: • statické kritérium delta (veličina sa posiela, ak jej hodnota prekročí nastavenú hodnotu závislú od naposledy vyslanej hodnoty), • integrálne kritérium delta (veličina sa posiela, ak jej integrovaná hodnota v stanovenom čase prekročí nastavenú hodnotu závislú od naposledy vyslanej hodnoty). Kritérium delta sa nastavuje obyčajne po stupňoch (napr. 10 %, 5 %, 3 %, 1 %, 0 %) z prenosového rozsahu veličiny. Ak sa meraná hodnota prenáša v telegrame vo forme fyzikálnej hodnoty (číslo, float), potom sa kritérium delta udáva v absolútnej hodnote z meracieho rozsahu.

[2)] Vrátane virtuálnych prepojovacích vedení, ktoré môžu existovať pre prevádzku spoločne vlastnených elektrární.

KRITÉRIUM N-1	Pravidlo, podľa ktorého po výpadku jedného prvku ES (vedenie, transformátor, blok a pod.) sú prvky ES, ktoré ostali v prevádzke, schopné prijať zmenu tokov činných a jalových tokov v sústave spôsobenú týmto výpadkom v limitoch prevádzkovej bezpečnosti príslušného prevázkovateľa sústavy
KRITICKÝ PRVOK SÚSTAVY	prvok sústavy buď v rámci ponukovej oblasti alebo medzi ponukovými oblasťami zohľadnený vo výpočte prenosovej kapacity, ktorý obmedzuje množstvo elektrinye, s ktorou sa môže obchodovať
KRUHOVÝ TOK	fyzikálny tok výkonu, ktorý začína aj končí v tej istej regulačnej oblasti a prenáša sa cez inú regulačnú oblasť; spoločne s paralelnými tokmi ovplyvňujú celkové fyzikálne toky výkonu v prepojenej elektrizačnej sústave.
LIMITY PREVÁDZKOVEJ BEZPEČNOSTI	sú prijateľné prevádzkové hranice pre bezpečnú prevádzku príslušnej sústavy ako napr. teplotné limity, napäťové limity, limity skratového prúdu, limity frekvencie a dynamickej stability a pod.
LÍNIA SLEDOVANIA	dohodnutá hraničná čiara, oddeľujúca časť synchrónnej zóny od zvyšku systému na účely zisťovania chýb v reálnom čase a predbežného výpočtu neúmyselných odchýlok. Musí prebiehať po hraniciach riadiacich blokov a nesmie ani jeden riadiaci blok rozdeľovať
MAXIMÁLNA VÝROBNÁ KAPACITA	maximálny činný výkon, ktorý je schopný dodávať zariadenie alebo skupina zariadení na výrobu alebo uskladnenie elektriny, pričom do maximálneho činného výkonu nie je započítaný odber súvisiaci výlučne s uľahčením prevádzky danej jednotky na výrobu elektriny, ktorý sa nedodáva do sústavyv súlade so zmluvou o pripojení alebo na základe dohody medzi príslušným prevádzkovateľom sústavy a vlastníkom zariadenia na výrobu elektriny
MEDZIOBLASTNÁ KAPACITA	schopnosť prepojeného systému zaistiť prenos energie medzi ponukovými oblasťami
MENIAREŇ HVDC	súčasť siete HVDC, ktorá pozostáva z jedného alebo viacerých zariadení meniarne HVDC inštalovaných na jednom mieste, spolu s budovami, filtrami, riadiacimi, monitorovacími, meracími a ochrannými zariadeniami, a zariadeniami na kompenzáciu jalového výkonu.
MERACÍ BOD	miesto pripojenia užívateľa sústavy do sústavy, vybavené určeným meradlom
MERACIA SCHÉMA	obsahuje schematicky naznačené prvky: transformátory, generátory, zbernice, vývody a spôsob merania. Jej súčasťou sú vzorce slúžiace na výpočet množstva elektriny.
MERACIA SÚPRAVA	súbor technických prostriedkov zabezpečujúcich meranie elektriny v danom meracom bode (PTP, PTN, elektromer, svorkovnice a spojovacie vodiče jednotlivých sekundárnych obvodov).
MERACIE MIESTO	miesto v energetickom objekte (vedenie, transformátor, generátor, ...), v ktorom sa meria odoberaná a dodávaná elektrina
MERACIE ZARIADENIE	zariadenie na meranie elektrických veličín
MERANIE	súbor metód používania zariadení, ktoré merajú a registrujú množstvo a smer elektrických veličín v závislosti na čase

MERIT ORDER	spôsob aktivácie a nasadzovania zariadení poskytujúcich aFRR/mFRR/mFRR3 do regulácie podľa ich požadovanej ceny za regulačnú elektrinu
METÓDA CHARAKTERISTÍK SIETE	vlastnosti požadované sekundárnou reguláciou. Účelom sekundárnej regulácie je dostať odchýlku frekvencie a okamžitú odchýlku uvažovanej regulačnej oblasti alebo riadiaceho bloku na nulu. Metóda charakteristík siete (ktorá by sa mala použiť rovnakým spôsobom a v rovnakom čase vo všetkých regulačných oblastiach) zaisťuje súčasnú reguláciu dvoch premenných s jednou stanovenou hodnotou, ak sa používa výkonové číslo sústavy
MIESTNA DISTRIBUČNÁ SÚSTAVA (MDS)	distribučná sústava, do ktorej je pripojených najviac 100 000 odberných miest (pozri Zákon o energetike)
MIESTNE PREVÁDZKOVÉ PREDPISY (MPP)	doplňujú a upresňujú prevádzkové inštrukcie, obsahujú pokyny pre obsluhu jednotlivých energetických zariadení, podrobne stanovujú pracovné postupy, technicky konkretizujú popis pre príslušný energetický objekt
MIESTO PRIPOJENIA	rozhranie definované v ZoP, v ktorom je elektroenergetické zariadenie alebo odberné elektrické zariadenie pripojené do ES SR
MŔTVE PÁSMO	rozsah, v ktorom zmena regulovanej premennej (veličiny) v presne určenej a nastaviteľnej časti regulačného rozsahu nespôsobí žiadnu zmenu akčnej premennej (veličiny). Rozsah pásma je na regulátore stroja zámerne nastavený
NÁBEH ZARIADENIA NA VÝROBU ELEKTRINY	proces zmeny stavu zariadenia na výrobu elektriny z pokoja do synchrónnej rýchlosti, prifázovanie k sústave a zaťaženie na menovitý, alebo dopredu určený výkon
NÁHODNÁ PORUCHA	neočakávaná porucha alebo výpadok systémového komponentu, ako je zariadenie na výrobu elektriny, prenosové vedenie, vypínač alebo iný elektrický prvok. Náhodná porucha môže tiež zahŕňať viaceré komponenty, ktoré majú vzťah k situáciám, ktoré vedú k súčasnému výpadku komponentov
NAPÁJACIE A ODBERNÉ UZLY	uzly v ES, ktoré zahŕňajú okrem priamych uzlov prepojenia sústavy strán, ktoré dodávajú a odoberajú elektrinu, všetky body dodávky medzi oblasťami sústavy s rozličnými úrovňami napätia zaangažované v prístupe tretích strán, ktoré sú zahrnuté v účtovnej evidencii z hľadiska prevádzkovateľa sústavy
NAPÄŤOVÝ KOLAPS	stav v ES, ktorý vznikne, ak sústava nemá dostatok jalového výkonu pre zabezpečenie stability napäťového profilu
NARUŠENIE	neplánovaná udalosť, ktorá vytvára anomálny stav systému
NASADENIE ZARIADENIA NA VÝROBU ELEKTRINY	stanovenie skladby zariadení na výrobu elektriny nasadených k pokrytiu denného diagramu zaťaženia
NECITLIVOSŤ	rozsah, v ktorom zmena regulovanej premennej (veličiny) nespôsobí žiadnu zmenu akčnej premennej (veličiny). Necitlivosť je daná konštrukciou zariadenia výrobcom
NEÚMYSELNÁ ODCHÝLKA	rozdiel medzi skutočnou výmenou elektriny v prípade funkcie sekundárnej regulácie, ktorá sa uskutočnila v danom časovom intervale (neúmyselná výmena fyzikálnych výkonov regulačnej oblasti) a plánovaným programom výmen regulačnej oblasti (alebo riadiaceho bloku), bez zohľadnenia účinku ovplyvnenia frekvencie (pozri: regulačná odchýlka oblasti), pričom sa používa konvencia o znamienkach

NORMÁLNY STAV	je stav sústavy, keď sa jej prevádzkové parametre nachádzajú v rozsahu limitov prevádzkovej bezpečnosti
NOTIFIED TRANSMISSION FLOW (NTF)	predpokladaný fyzikálny tok odpovedajúci rozloženiu prebytkov a deficitov výkonu a základnej konfigurácii sústavy
OBJEKT ASZD	objektom ASZD sa rozumie každý objekt, v ktorom sú inštalované meracie súpravy obchodného merania PPS (transformovňa, spínacia stanica, výrobňa, ...)
OBCHODNÁ HODINA	základný časový úsek, pre ktorý sa dohodne dodávka elektriny alebo odber elektriny; prvá obchodná hodina obchodného dňa sa začína o 00:00:00 h a končí sa o 01:00:00 h a označuje sa číslicou jeden (pozri Pravidlá trhu)
OBCHODNÝ INTERVAL	stanovuje aký typ produktov je možné na príslušnej hranici alebo oblasti obchodovať či technicky aktivovať (napr. MTU pre aFRR = 4 sekundy)
OBCHODNÁ PERIÓDA	časový úsek v rozsahu 15 minút v rámci štvrťhodinového rozlíšenia obchodnej hodiny
OBJEKT PS	technologická pozícia (umiestnenie) zariadenia PS v schéme PS. Množina objektov pokrýva celé zariadenie PS. Objekt je trvale identifikovaný svojou elektrickou a miestnou polohou a dohodnutým označením v konfigurácii sústavy
OBLASŤ POZOROVANIA	PS PPS, príslušné časti DS a prenosových sústav susediacich s PS PPS, kde PPS vykonáva monitorovanie a modelovanie v reálnom čase s cieľom zachovať prevádzkovú bezpečnosť vo svojej regulačnej oblasti vrátane spojovacích vedení. Oblasť pozorovania PPS voči príslušným častiam DS v ES SR je stanovená od úrovne 110 kV (vrátane).
OBNOVA PREVÁDZKY ES	proces obnovenia prevádzky ES po jej rozpade a obnovenie napájania užívateľov
ODBERATEĽ ELEKTRINY	osoba, ktorá nakupuje elektrinu na účel ďalšieho predaja, alebo koncový odberateľ elektriny
ODBERATEĽ ELEKTRINY S POVOLENÍM NA PODNIKANIE V ENERGETIKE V OBLASTI DISTRIBÚCIE ELEKTRINY	osoba, ktorá nakupuje elektrinu na účel ďalšieho predaja alebo koncový odberateľ elektriny, ktorý má povolenie na distribúciu elektriny
ODBERNÁ JEDNOTKA	nedeliteľný súbor zariadení obsahujúci vybavenie, ktoré môže aktívne ovládať vlastník odberného elektrického zariadenia alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy, a to buď jednotlivo alebo spoločne ako súčasť agregácie odberu prostredníctvom tretej strany
ODBERNÉ MIESTO	miesto odberu elektriny pozostávajúce z jedného alebo viacerých meracích bodov
ODBERNÉ ELEKTRICKÉ ZARIADENIE	zariadenie, ktoré slúži na odber elektriny a ktoré je možné pripojiť do prenosovej sústavy alebo do distribučnej sústavy
ODBERNÉ ELEKTRICKÉ ZARIADENIE POSKYTUJÚCE PPS	samostatné odberné elektrické zariadenie alebo ich kombinácia schopné diaľkovej alebo autonómnej regulácie odberu činného výkonu, pričom zmena odberu musí byť využitá na racionálnu premenu elektriny na inú formu energie (využitie v technologickom procese, príp. na dodávku tepla koncovým odberateľom)
ODCHÝLKA FREKVENCIE	odchýlka skutočnej systémovej frekvencie od nastavenej hodnoty frekvencie
ODCHÝLKA ÚČASTNÍKA TRHU S ELEKTRINOU	odchýlka, ktorá vznikla v určitom časovom úseku ako rozdiel medzi zmluvne dohodnutým množstvom dodávky

	alebo odberu elektriny a dodaným alebo odobratým množstvom elektriny v reálnom čase
ODCHÝLKA SÚSTAVY	veľkosť obstaranej regulačnej elektriny
ODOVZDÁVACIE MIESTO	miesto odovzdania elektriny pozostávajúce z jedného alebo viacerých meracích bodov
OPÄTOVNÉ ZAPNUTIE (OZ)	krátke prerušenie dodávky elektriny počas vzniknutej poruchy, ktorej príčina môže zaniknúť prerušením elektrického obvodu (napr. oblúk)
OPRÁVNENÝ ODBERATEĽ	osoba, ktorá je oprávnená na výber dodávateľa elektriny
OSTROV	časť ES alebo niekoľkých ES, ktorá je elektricky oddelená od hlavnej prepojenej sústavy (oddelenie je výsledkom napr. odpojenia/poruchy prvkov PS)
OSTROVNÁ PREVÁDZKA	prevádzka časti ES po jej oddelení od ostatnej sústavy
OTÁČKOVÁ REGULÁCIA	regulácia vyrábaného výkonu v závislosti od frekvencie
OZNÁMENIE O AKTIVÁCII NAPÁJANIA	oznámenie, ktoré vydá PPS vlastníkovi zariadenia na výrobu elektriny pripojeného do PS, vlastníkovi odberného zariadenia pripojeného do PS, vlastníkovi zariadenia na uskladňovanie elektriny pripojeného do PS, distribučnej sústavy pripojenej do PS alebo vlastníkovi HVDC siete pripojenej do PS pred aktiváciou svojej vnútornej siete podaním napätia z PS
OZNÁMENIE O DOČASNEJ PREVÁDZKE	oznámenie, ktoré vydá PPS vlastníkovi zariadenia na výrobu elektriny pripojeného do PS, vlastníkovi odberného zariadenia pripojeného do PS, vlastníkovi zariadenia na uskladňovanie elektriny pripojeného do PS, distribučnej sústavy pripojenej do PS alebo vlastníkovi HVDC siete a ktoré im po stanovenú dobu umožňuje prevádzkovať svoje zariadenia prostredníctvom pripojenia do PS
OZNÁMENIE O RIADNEJ PREVÁDZKE	oznámenie, ktoré vydá PPS vlastníkovi zariadenia na výrobu elektriny pripojeného do PS, vlastníkovi odberného zariadenia pripojeného do PS, vlastníkovi zariadenia na uskladňovanie elektriny pripojeného do PS, distribučnej sústavy pripojenej do PS alebo vlastníkovi HVDC siete pripojenej do PS a ktoré ich oprávňuje prevádzkovať svoje zariadenia prostredníctvom pripojenia do PS
OZNÁMENIE O OBMEDZENEJ PREVÁDZKE	oznámenie, ktoré vydá PPS vlastníkovi zariadenia na výrobu elektriny pripojeného do PS, vlastníkovi odberného zariadenia pripojeného do PS, vlastníkovi zariadenia na uskladňovanie elektriny pripojeného do PS, distribučnej sústavy pripojenej do PS alebo vlastníkovi HVDC siete pripojenej do PS v prípade, že zariadenie pripojené do PS podstupuje významnú modernizáciu alebo nastane dočasné obmedzenie jeho funkčnosti, v dôsledku čoho nespĺňa TP PPS.
PARALELNÉ TOKY	fyzikálne toky výkonu cez regulačnú oblasť vznikajúce v dôsledku obchodnej výmeny medzi inými regulačnými oblasťami; spoločne s kruhovými tokmi ovplyvňujú celkové fyzikálne toky výkonu
PARK ZARIADENÍ NA VÝROBU ELEKTRINY	V prípade obnoviteľných zdrojov energie je to výkon z viacerých (dva a viac) prvotných zdrojov (za prvotný zdroj sa považuje jeden generátor poháňaný vetrom, alebo jeden solárny článok) vyvedený do ES SR prostredníctvom spoločného pripojovacieho vedenia
PÁSMO PRENOSOVEJ SPOĽAHLIVOSTI (TRM)	bezpečnostná rezerva, ktorá zodpovedá neurčitosti vypočítaných hodnôt TTC, ktorá vzniká v dôsledku:

	• neúmyselných odchýlok fyzikálnych tokov počas prevádzky v dôsledku fyzikálnej fluktuácie sekundárnej regulácie • havarijných výmen medzi PPS pre zvládnutie neočakávaných nerovnovážnych situácií v reálnom čase • nepresností, napríklad v zbere údajov a meraní
PÁSMO PRIMÁRNEJ REGULÁCIE	výkonový rozsah primárnej regulácie, v rámci ktorého môžu pri frekvenčnej odchýlke v obidvoch smeroch automaticky zapôsobiť primárne regulátory. Pojem primárne regulačné pásmo je použiteľný pre každý stroj, každú regulačnú oblasť a pre celú prepojenú sústavu
PÁSMO SEKUNDÁRNEJ REGULÁCIE	výkonový rozsah sekundárnej regulácie, v rámci ktorého centrálny regulátor môže automaticky zapôsobiť v obidvoch smeroch od pracovného bodu sekundárnej regulácie
PILOTNÝ UZOL	uzol PS, v ktorom je sekundárnou reguláciou napätia udržiavaná žiadaná hodnota napätia
PLÁN OBMEDZOVANIA SPOTREBY	súbor technicko-organizačných opatrení, ktorých cieľom je zabrániť vzniku veľkých systémových porúch z hľadiska prevádzky ES
PLÁN OBNOVY	súhrn technicko-organizačných opatrení pre zabezpečenie uvedenia sústavy do normálneho stavu po jej úplnom alebo čiastočnom rozpade
PLÁN OBRANY	súhrn všetkých technických a organizačných opatrení na zabránenie šírenia alebo zhoršovania poruchy ES, aby sa zabránilo jej kolapsu
PLÁNOVANÁ ODSTÁVKA	súbor technických a organizačných opatrení pre uvoľnenie objektu PS z prevádzky plánovaných v Ročnom pláne prác na zariadeniach SEPS a v nadväzujúcich etapách prípravy prevádzky, súvisiacich s vykonávaním prác na zariadeniach v majetku SEPS, alebo iného majiteľa
PLÁNOVANIE ROZVOJA PS	súhrn činností zabezpečujúcich rozvoj PS podľa prijatých štandardov rozvoja PS vo väzbe na rozvoj všetkých jej súčasných i budúcich užívateľov
PODPORNÁ SLUŽBA (PPS) (ANCILLARY SERVICES)	služba, ktorú nakupuje PPS na zabezpečenie poskytovania systémových služieb potrebných na dodržanie kvality dodávky elektriny a na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy a plnenie medzinárodných štandardov platných pre prepojené sústavy
PONUKA PPS	vychádza z prípravy prevádzky. Ponuka PpS sa môže meniť podľa aktuálneho stavu prevádzky a predstavuje hodnotu možnej zmeny činného výkonu na zariadeniach poskytovateľa PpS v rámci výberového konania organizovaného PPS na obstaranie objemov PpS
PONUKOVÁ OBLASŤ	najväčšie zemepisné územie, v rámci ktorého si účastníci trhu môžu vymieňať elektrickú energiu bez prideľovania kapacity
PORUCHA (PORUCHOVÁ UDALOSŤ)	stav prvku PS charakterizovaný neschopnosťou vykonávať požadovanú funkciu prejavujúci sa výpadkom objektu PS. Porucha prvku riadiaceho systému je charakterizovaná neschopnosťou vykonávať požadovanú funkciu alebo bezchybne spracovať a preniesť určitú informáciu
POSKYTOVATEĽ PPS	účastník trhu s elektrinou, ktorý má v súvislosti s poskytovaním PpS zmluvný vzťah so zúčtovateľom odchýlok a s PPS v súlade s Technickými podmienkami PPS

POSKYTOVATEĽ REGULAČNÝCH SLUŽIEB	účastník trhu poskytujúci prevádzkovateľom prenosových sústav buď regulačnú energiu, alebo disponibilitu PpS, alebo regulačnú energiu aj disponibilitu PpS
POSKYTOVATEĽ SLUŽIEB OBNOVY	subjekt poskytujúci podpornú službu „Štart z tmy“
POSKYTOVATEĽ SLUŽIEB OBRANY	subjekt, ktorý sa priamo alebo nepriamo podieľa na realizácii opatrení Plánu obrany
POSTUP PREDBEŽNÉHO SCHVÁLENIA	postup na overenie toho, či poskytovateľ disponibility vyhovuje požiadavkám stanoveným prevádzkovateľmi prenosových sústav
POSUN FREKVENCIE	rozdiel medzi skutočnou a nominálnou hodnotou systémovej frekvencie na účely korekcie synchrónneho času (korekcia času), nie je identický s odchýlkou frekvencie
PRAH (POSKYTOVANIE REGULAČNÝCH SLUŽIEB)	miesto pripojenia Jednotky poskytujúcej regulačné služby alebo Jednotiek v rámci Skupiny poskytujúcej regulačné služby do sústavy, v ktorom sa vyhodnocuje kvalita regulačnej služby, a v ktorom je pripojené meracie zariadenie bez potreby korekcie na straty v transformátoroch
PRAH ELEKTRÁRNE	odberné alebo odovzdávacie miesto medzi PPS a výrobňou, v ktorom je možné pripojiť meracie zariadenie bez potreby korekcie na straty v transformátoroch
PRENOS ELEKTRINY	preprava elektriny prenosovou sústavou na vymedzenom území, alebo preprava elektriny prenosovou sústavou na tej časti vymedzeného územia, ktoré spája časť vymedzeného územia s územím členských štátov alebo s územím tretích štátov
PRENOSOVÁ SCHOPNOSŤ - CELKOVÁ TOTAL TRANSFER CAPACITY (TTC)	maximum programu cezhraničných výmen elektriny medzi dvomi susednými regulačnými oblasťami, ktoré sú kompatibilné z pohľadu prevádzkových bezpečnostných noriem, platných v každom z týchto systémov (napr. Sieťové kódexy), za predpokladu, že budúce podmienky sústavy, zariadení na výrobu elektriny a charakteru zaťaženia boli vopred dobre známe
PRENOSOVÁ SCHOPNOSŤ – DOSTUPNÁ AVAILABLE TRANSFER CAPACITY (ATC)	miera prenosovej schopnosti, ktorá zostáva fyzicky dostupná v prenosovej sústave pre ďalšiu komerčnú činnosť, a to nad technické zabezpečenie už dohodnutých prenosov. Prenosová schopnosť – dostupná je časťou NTC, ktorá zostáva k dispozícii po každej fáze procedúry alokácie pre ďalšiu komerčnú činnosť. ATC je daná vzorcom: ATC = NTC - AAC
PRENOSOVÁ SCHOPNOSŤ – PRIDELENÁ (AAC)	celkový súhrn už udelených práv na cezhraničný prenos elektriny na príslušnom cezhraničnom profile, bez ohľadu na to, či ide o kapacitu alebo programy výmen, v závislosti od metódy alokácie
PRENOSOVÁ SCHOPNOSŤ PROFILU	analytickými výpočtami stanovený činný výkon, ktorý môže byť prenesený cez prenosový profil pri zachovaní kritéria N-1
PRENOSOVÁ SCHOPNOSŤ SÚSTAVY – ČISTÁ NET TRANSFER CAPACITY (NTC)	definovaná ako: NTC = TTC – TRM NTC predstavuje maximálny celkový program cezhraničných výmen elektriny medzi dvomi susednými regulačnými oblasťami, ktoré sú kompatibilné z hľadiska bezpečnostných noriem použitých vo všetkých regulačných oblastiach v synchrónnej oblasti, pričom sa berú do úvahy technické neurčitosti budúcich podmienok sústav
PRENOSOVÁ SÚSTAVA (PS)	vzájomne prepojené elektrické vedenia ZVN a VVN a elektroenergetické zariadenia potrebné na prenos

	elektriny na vymedzenom území, vzájomne prepojené elektrické vedenia ZVN a VVN a elektroenergetické zariadenia potrebné na prepojenie PS s PS mimo vymedzeného územia; súčasťou PS sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie PS
PRENOSOVÉ SLUŽBY	zabezpečenie prenosu elektriny medzi užívateľmi PS
PREPOJENÉ SÚSTAVY	systém dvoch alebo viac ES synchrónne prepojených pomocou medzisystémových prepojení
PREPOJENIE SÚSTAVY	prepojenie prenosovej sústavy so sústavou, ktorá prepravuje elektrinu na území Európskej únie, alebo ktorá prepravuje elektrinu na území tretích štátov
PREVÁDZKA PRENOSOVEJ SÚSTAVY	prenos elektriny v prenosovej sústave s cieľom jej dodávky užívateľom PS. Prevádzka prenosu zahŕňa taktiež úlohy prevádzky systému, týkajúce sa riadenia tokov elektriny, spoľahlivosti systému a disponibility všetkých potrebných systémových služieb/ PpS
PREVÁDZKOVÁ INŠTRUKCIA (PI)	dokument, ktorý popisuje činnosti a stanovuje kompetencie v rámci dispečerského riadenia ES
PREVÁDZKOVÁ BEZPEČNOSŤ	nepretržitá prevádzka PS a DS za podmienok, ktoré možno v prevádzke predvídať
PREVÁDZKOVÁ PRÍRUČKA	pravidlá a odporúčania v prepojenej sústave
PREVÁDZKOVATEĽ DISTRIBUČNEJ SÚSTAVY (PDS)	osoba, ktorá má povolenie na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia
PREVÁDZKOVATEĽ PRENOSOVEJ SÚSTAVY (PPS)	osoba, ktorá má povolenie na prenos elektriny na vymedzenom území; fyzická alebo právnická osoba, ktorá je zodpovedná za prevádzku, zabezpečovanie údržby a v prípade potreby rozvoj prenosovej sústavy v danej oblasti a prípadne aj rozvoj jej prepojení s inými sústavami a za zabezpečovanie dlhodobej schopnosti sústavy uspokojovať primeraný dopyt po prenose elektriny
PREVÁDZKOVATEĽ RIADIACEHO BLOKU	jediný PPS, ktorý je zodpovedný za sekundárnu reguláciu celého riadiaceho bloku vo vzťahu k prepojeným susedom/blokom, za zúčtovanie všetkých regulačných oblastí v rámci daného bloku, za organizáciu vnútornej sekundárnej regulácie v rámci bloku a ktorý vykonáva celkovú reguláciu daného bloku
PREVÁDZKOVÉ POSTUPY	sústava stratégií, praktík alebo korekcií systému, ktoré môže automaticky alebo manuálne zaviesť operátor systému v rámci určeného času na udržanie prevádzkovej integrity prepojených elektrických systémov
PREVÁDZKOVÉ STRATÉGIE	súbor zásad, vytvorený pre prevádzku prepojených systémov, tvorí hlavnú časť Prevádzkovej príručky. Tento súbor tvoria kritériá, normy, požiadavky, návody a inštrukcie a platí pre všetky regulačné oblasti / riadiace bloky / PPS
PREVÁDZKOVÝ P-Q DIAGRAM ZARIADENIA NA VÝROBU ELEKTRINY	grafické vyjadrenie dovoleného prevádzkového stavu zariadenia na výrobu elektriny v závislosti činného výkonu od reaktančného (jalového) výkonu s rešpektovaním vnútorných i vonkajších obmedzení
PREVENTÍVNA ÚDRŽBA	súhrn činností zameraný na udržanie prevádzkyschopného a bezchybného stavu prvkov a za účelom predchádzania poruchám a závadám
PREVÁDZKOVANIE PRENOSOVEJ SÚSTAVY	všetka činnosť PPS súvisiaca so zabezpečením spoľahlivého prenosu elektriny

PRIAME VEDENIE	elektrické vedenie, ktoré spája 1. výrobcu elektriny s koncovým odberateľom elektriny, 2. výrobcu elektriny s odberateľom elektriny, ktorý nie je pripojený do PS alebo do DS
PRIDELENIE KAPACITY	poskytnutie medzioblastnej kapacity
PRIMÁRNA REGULÁCIA ČINNÉHO VÝKONU A FREKVENCIE (FCR)	činnosti zamerané na vyrovnanie odchýlky v synchrónnej oblasti reagujúce na zmenu frekvencie zvýšením alebo znížením dodávky výkonu do systému.
PRIMÁRNA REGULÁCIA NAPÄTIA (PRN)	proces, ktorý zabezpečuje pomocou budenia generátora udržiavanie napätia na jeho svorkách na požadovanej hodnote
PRIMÁRNA REGULAČNÁ REZERVA ČINNÉHO VÝKONU	časť primárneho regulačného rozsahu od pracovného bodu pred poruchou po maximálny primárny regulačný výkon (pri zohľadnení ohraničenia). Pojem primárna regulačná rezerva je použiteľný ako pre stroje, tak i pre regulačné oblasti a pre prepojenú sústavu
PRINCÍP NEINTERVENCIE	znamená, že na odchýlku regulačnej oblasti (riadiaceho bloku), prejavujúcu sa zmenou frekvencie a salda odovzdávaných výkonov, reaguje len regulačná oblasť (riadiaci blok), kde došlo k nerovnováhe
PRINCÍP SOLIDARITY	znamená, že na pokrývanie výkonovej rovnováhy sa v prvých okamihoch (až niekoľko desiatok sekúnd) podieľajú všetky zariadenia na výrobu elektriny v celej prepojenej sústave pracujúce v režime primárnej regulácie činného výkonu a frekvencie.
PROCES OBNOVENIA FREKVENCIE	proces, ktorého cieľom je obnoviť frekvenciu na menovitú frekvenciu; V prípade synchrónnych oblastí, ktoré tvorí viac ako jedna oblasť LFC je to proces, ktorého cieľom je obnoviť výkonovú bilanciu na plánovanú hodnotu
PROFIL	súbor vedení prepojujúcich dve susedné PS, ktorého vlastnosťou je prenosová schopnosť
PROGRAM VÝMEN ELEKTRINY (CAX, CBX)	celkový časový plán výmen elektriny medzi dvomi regulačnými oblasťami (CAX) alebo medzi riadiacimi blokmi (CBX)
PRO RATA	spôsob aktivácie a nasadzovania zariadení poskytujúcich aFRR do regulácie proporcionálne
PROTIOBCHOD	prerozdelenie výroby na oboch stranách postihnutého profilu, aby sa odstránila hrozba preťaženia, pričom sa zároveň zmení saldo priľahlých regulačných oblastí
PRVOK PS	konkrétne technologické zariadenie identifikované spravidla svojim výrobným číslom, ktoré má definované vlastnosti, parametre a veličiny podľa jedinečnej špecifikácie príslušného výrobného typu
PS ŠTANDARDY	súbor pravidiel, zásad a limitov popisujúcich pôsobnosť PPS v oblasti prevádzky a rozvoja
RAMPOVANIE	Rýchlosť zmeny pracovného bodu zariadenia poskytujúceho PpS (MW/min), používa sa najmä v prípade poskytovania aFRR
REDISPEČING	prerozdelenie výroby na zariadeniach na výrobu elektriny buď v rámci SR (interné) alebo v susedných sústavách (externé) alebo ich kombinácia (medzinárodné) za účelom odstránenia preťaženia vedení alebo jeho hrozby tak, aby sumárne vyrábaný výkon a saldá regulačných oblastí zostali rovnaké
REGIÓN VÝPOČTU KAPACITY	geografická oblasť, v ktorej sa uplatňuje koordinovaný výpočet kapacity

REGIONÁLNA DISTRIBUČNÁ SÚSTAVA	distribučná sústava, do ktorej je pripojených viac ako 100 000 odberných miest (pozri Zákon o energetike)
REGIONÁLNE KOORDINAČNÉ CENTRUM	regionálne koordinačné centrum zriadené podľa článku 35 Nariadenia o vnútornom trhu
REGULÁCIA NAPÄTIA	proces udržiavania predpísaného napätia v požadovaných toleranciách v celej sústave. Dosahuje sa zmenou požiadaviek na reaktančný (jalový) výkon v sústave a u odberateľov, najmä použitím zariadení na kompenzáciu reaktančného výkonu, ak je to potrebné
REGULÁCIA NAPÄTIA A REGULÁCIA JALOVÉHO VÝKONU	súvisiace procesy v tom, že úlohou napäťovej regulácie je pomocou regulácie jalového výkonu v sústave udržiavať predpísané napätie v pilotných uzloch sústavy
REGULAČNÁ ELEKTRINA	elektrina obstaraná v reálnom čase PPS na zabezpečenie rovnováhy medzi okamžitou spotrebou a výrobou elektriny v sústave na vymedzenom území
REGULAČNÁ ENERGIA	elektrina využívaná prevádzkovateľmi prenosových sústav na zabezpečovanie rovnováhy
REGULAČNÁ OBLASŤ	súvislá časť prepojenej sústavy prevádzkovaná jediným prevádzkovateľom sústavy a zahŕňa aj prípadné fyzické zaťaženie a/alebo výrobné bloky
REGULAČNÁ ODCHÝLKA OBLASTI (ACE)	okamžitý rozdiel medzi skutočnou a referenčnou hodnotou (nameranou celkovou hodnotou výkonu a plánovaným programom výmen) pre výmenu elektriny regulačnej oblasti (neúmyselná odchýlka), pričom sa berie do úvahy zmena frekvencie v tejto regulačnej oblasti na základe výkonovej frekvenčnej charakteristiky sústavy danej regulačnej oblasti a celkovej odchýlky frekvencie
REGULAČNÁ ODCHÝLKA PROCESU FRP	sa rovná ACE oblasti bloku LFC, alebo ktorá sa rovná frekvenčnej odchýlke, ak oblasť bloku LFC geograficky zodpovedá synchrónnej oblasti; Hodnota FRCE je záporná pri nedostatku a kladná pri prebytku výkonu v LFC bloku
REGULAČNÉ PÁSMO ČINNÉHO VÝKONU PRE PRIMÁRNU REGULÁCIU ČINNÉHO VÝKONU	výkonový rozsah primárnej regulácie, v rámci ktorého môže pri frekvenčnej odchýlke v obidvoch smeroch automaticky zapôsobiť regulátor výkonu. Pojem primárne regulačné pásmo je použiteľný tak pre stroj ako i pre regulačné oblasti a pre celú prepojenú sústavu
REGULAČNÉ PÁSMO ČINNÉHO VÝKONU PRE SEKUNDÁRNU REGULÁCIU ČINNÉHO VÝKONU	výkonové pásmo sekundárnej regulácie, v rámci ktorého regulátor výkonu turbíny môže automaticky zapôsobiť v obidvoch smeroch od pracovného bodu sekundárnej regulácie
REGULAČNÝ PROGRAM (RP)	časový plán celkových plánovaných výmen regulačnej oblasti / riadiaceho bloku, súčet všetkých programov výmen a kompenzačných programov, ktorý sa používa pre sekundárnu reguláciu
REGULÁTOR VÝKONU	decentralizované/lokálne inštalované regulačné zariadenie výrobného zariadenia pre reguláciu otáčok generátora (pre synchrónne generátory priamo prepojený na frekvenciu v systéme). Necitlivosť regulátora je definovaná pomocou hraničných hodnôt frekvencie, medzi ktorými regulátor nereaguje. Táto koncepcia platí pre celú jednotku regulátor – generátor; Inak sa posudzuje neúmyselná necitlivosť súvisiaca so štrukturálnymi nepresnosťami v jednotke a mŕtvym pásmom, zámerne nastaveným na regulátore generátora
RESYNCHRONIZÁCIA	je opätovná synchronizácia dvoch oddelených regiónov z ktorých každý je synchronizovaný samostatne. Proces prebieha v resynchronizačnom bode

RESYNCHRONIZAČNÝ BOD	je zariadenie používané na pripojenie dvoch synchronizovaných regiónov – zväčša vypínač
REZERVNÁ KAPACITA	výška rezerv na zachovanie frekvencie, rezerv na obnovenie frekvencie alebo nahradzujúcich rezerv, ktoré musia byť k dispozícii prevádzkovateľovi prenosovej sústavy
REZERVOVANÁ KAPACITA	- cezhraničná prenosová kapacita v MW, ktorej získanie je výsledkom aukcie, - rezervovaná kapacita pre užívateľa PS, definovaná v zmluve o prístupe do PS a prenose elektriny
REZERVY NA OBNOVENIE FREKVENCIE	v zásade regulačné služby s dobou aktivácie/deaktivácie do 15 minút (vrátane), členia sa podľa spôsobu aktivácie/deaktivácie na automatickú reguláciu - aFRR (v ES SR používaný aj starší pojem sekundárna regulácia výkonu) a manuálnu reguláciu - mFRR (v ES SR používaný starší pojem terciárna regulácia výkonu)
RIADIACI BLOK (RB)	súbor jednej alebo viacerých regulačných oblastí, ktoré pracujú spolu vo funkcii sekundárnej regulácie, vo vzťahu k iným riadiacim blokom v synchrónnej oblasti, do ktorej patrí
RIADIACI INFORMAČNÝ SYSTÉM (RIS)	systém zložený z dvoch centrálnych systémov RIS HD a RIS ZD slúžiaci pre operatívne a technické riadenie objektov ES SR. Slúži pre zabezpečenie nepretržitej a spoľahlivej podpory dispečerského riadenia na celoslovenskej úrovni (SED)
RIEŠENIE CEZHRANIČNÉHO ÚZKEHO MIESTA	činnosť PPS spočívajúca v rezervácii prenosových kapacít v úzkom mieste (formou aukcie) vo fáze prípravy prevádzky a riadením priepustnosti sústavy vo fáze reálnej prevádzky
RIEŠENIE INTERNÉHO ÚZKEHO MIESTA	činnosť PPS spočívajúca v koordinácii údržby a opráv vo fáze prípravy prevádzky a riadením priepustnosti sústavy (formou interného redispečingu) vo fáze reálnej prevádzky
SALDO IMPORT-EXPORT	bilančná suma zahraničných výmen elektriny v danom období. Je to rozdiel medzi celkovým dovozom elektriny a celkovým vývozom elektriny v sledovanom období (mesiac, rok a pod.)
SAMOREGULAČNÝ ÚČINOK ZAŤAŽENIA	citlivosť spotreby odberateľov na zmeny systémovej frekvencie (zníženie systémovej frekvencie má za následok zníženie zaťaženia), vo všeobecnosti vyjadrená ako % / Hz
SUBJEKT ZÚČTOVANIA	účastník trhu alebo jeho vybraný zástupca zodpovedný za odchýlky na trhu s elektrinou, ktoré účastník trhu spôsobil
SEKUNDÁRNA REGULÁCIA ČINNÉHO VÝKONU A FREKVENCIE (aFRR)	súbor prostriedkov, ktorými PPS zabezpečuje dodržiavanie salda ES a frekvencie na zadaných hodnotách. Je odvodená od zmien salda ES a frekvencie. Od 1.10.2020 je obstarávaná a aktivovaná zvlášť pre kladný a zvlášť pre záporný smer.
SEKUNDÁRNA REGULÁCIA NAPÄTIA (SRN, AVC)	je súbor prostriedkov, ktoré zabezpečujú udržiavanie napätia vo vybraných uzloch sústavy na určenej hodnote
SEKUNDÁRNA REGULAČNÁ REZERVA ČINNÉHO VÝKONU	kladná alebo záporná časť sekundárneho regulačného pásma od pracovného bodu až po maximálnu alebo minimálnu hodnotu sekundárneho regulačného pásma.
SEKUNDÁRNE REGULAČNÉ PÁSMO ČINNÉHO VÝKONU	výkonové pásmo sekundárnej regulácie, v rámci ktorého môže centrálny regulátor automaticky zapôsobiť v obidvoch smeroch od pracovného bodu sekundárnej regulácie
SIEŤ HVDC	sieť jednosmerného prúdu vysokého napätia je sieť, ktorá prenáša energiu vo forme jednosmerného prúdu vysokého napätia medzi dvoma alebo viacerými zbernicami

	striedavého prúdu a ktorú tvoria najmenej dve meniarne HVDC prepojené jednosmernými prenosovými vedeniami alebo káblami.
SIEŤOVÝ ANALYZÁTOR	Power Quality Analyzer (PQA), starší nepresný názov kvalitometer, prístroj na meranie a analýzu kvality elektriny
SIEŤOVÁ ŠTÚDIA	súbor výpočtov overujúcich dopad plánovaných zmien v PS na prenosové, napäťové a skratové pomery a bezpečnosť prevádzky PS
SKUPINA NA POSKYTOVANIE PPS	agregácia Jednotiek na poskytovanie PpS a/alebo Odberných zariadení a/alebo zariadení umožňujúcich uskladnenie elektriny, ktoré sú pripojené k viac ako jednému miestu pripojenia (na prah), a spĺňajúca technické požiadavky na FCR/FRR (v TP doteraz používaný pojem virtuálny blok)
SKUTOČNÝ PRACOVNÝ BOD ZARIADENIA NA VÝROBU ELEKTRINY	skutočný výkon zariadenia na výrobu elektriny zapojeného v aFRR
SKÚŠKA ZHODY	skúšky a postupy na overenie súladu jednotky na výrobu elektriny pripojenej do ES SR, odberného zariadenia pripojeného do PS, distribučného zariadenia pripojeného do PS, distribučnej sústavy pripojenej do PS alebo odbernej jednotky s technickými podmienkami PPS
SLEDOVANIE NEÚMYSELNÝCH ODCHÝLOK ON-LINE	vykonáva ho autonómnym a nezávislým spôsobom každý riadiaci blok v súlade so stanovenými normami. Druhú úroveň predstavuje sledovanie neúmyselných odchýlok v reálnom čase na vopred definovaných líniách sledovania. Táto funkcia umožňuje zdokonaliť čo najvčasnejšie zisťovanie všetkých chýb, týkajúcich sa diaľkového merania on-line, všetky nedorozumenia, ktoré môžu vzniknúť pri zostavovaní programov výmen, atď., aby sa bez meškania mohli zaviesť vhodné nápravné akcie. Táto funkcia môže byť vykonávaná na jednom alebo viacerých miestach, tieto však musia potom pracovať v tesnej spolupráci.
SPOJOVACIE VEDENIE	prenosové vedenie, ktoré prechádza cez hranicu medzi členskými štátmi alebo ju preklenuje a ktoré spája národné prenosové sústavy členských štátov
SPOĽAHLIVOSŤ ES	úroveň výkonnosti prvkov celej elektrizačnej sústavy, ktorá vedie k tomu, že elektrina je dodaná odberateľom v rámci prijatých noriem a v požadovanom množstve. Spoľahlivosť na úrovni prenosu môže byť meraná pomocou početnosti, trvania a veľkosti (alebo pravdepodobnosti) nepriaznivých účinkov na výrobu, prenos a dodávku elektriny.
SPRÁVCA FREKVENCIE	je menovaný PPS zodpovedný za riadenie frekvencie sústavy v synchronizovanom regióne alebo synchrónnej oblasti s cieľom obnoviť frekvenciu sústavy na menovitú frekvenciu
SPRÁVCA RESYNCHRONIZÁCIE	je menovaný PPS zodpovedný za resynchronizáciu dvoch synchronizovaných regiónov
STABILITA ES	schopnosť elektrizačnej sústavy udržať stav rovnováhy počas normálnych a zmenených podmienok systému alebo porúch
STANICA	súbor stavieb a zariadení ES umožňujúcich transformáciu, kompenzáciu, premenu, prenos a distribúciu elektriny, vrátane prostriedkov potrebných pre zabezpečenie ich prevádzky

STATIKA GENERÁTORA	parameter regulátora otáčok stroja. Rovná sa podielu relatívnej odchýlky frekvencie v sústave a relatívnej zmeny výstupného výkonu generátora
STAV OHROZENIA	je stav sústavy, keď sa sústava nachádza v rozsahu limitov prevádzkovej bezpečnosti, ale bola zistená neplánovaná udalosť zo zoznamu neplánovaných udalostí a v prípade jej výskytu nie sú k dispozícii nápravné opatrenia dostatočné na zachovanie normálneho stavu
STRATY ELEKTRIZAČNEJ SÚSTAVY	celkové straty elektriny v ES, ktoré sú tvorené stratami medzi miestom dodávky a odberu v prenose, pri transformácii a distribúcii. Elektrina sa stráca v prvom rade v dôsledku zohrievania prenosových a distribučných prvkov
SUBJEKT	právnická alebo fyzická osoba, ktorá je držiteľom povolenia na výrobu, prenos, distribúciu a dodávku elektriny, oprávnený odberateľ
SUBJEKT ZÚČTOVANIA	účastník trhu s elektrinou, ktorý si zvolil režim vlastnej zodpovednosti za odchýlku a uzatvoril so zúčtovateľom odchýlok zmluvu o zúčtovaní odchýlky
SÚČTOVÝ ČLEN REGULÁTORA	časť regulátora, do ktorého vstupujú žiadaná a skutočná hodnota regulovanej veličiny a rôzne korekčné veličiny pre výstupnú veličinu, ktorú regulátor reguluje (napr. frekvenciu, výkon, napätie a pod.)
SUSEDNÁ REGULAČNÁ OBLASŤ	každá regulačná oblasť (alebo sústava), či už priamo prepojená alebo elektricky blízka (keďže to môže mať významný vplyv) s inou regulačnou oblasťou (alebo sústavou)
SUSEDNÁ SÚSTAVA	PS, ktorá má s PS SR priame medzisystémové prepojenie
SVORKOVÁ VÝROBA ELEKTRINY	množstvo vyrobenej elektriny nameranej na svorkách jednotlivých generátorov
SYNCHRÓNNY ČAS	fiktívny čas, vychádzajúci zo systémovej frekvencie v regulačnej oblasti, po prvý raz nastavený podľa univerzálneho koordinovaného času (UTC) a s frekvenciou hodín na 60/50 systémovej frekvencie. Ak je synchrónny čas vopred alebo pozadu za časom UTC (časová odchýlka), bola systémová frekvencia vyššia resp. nižšia než nominálna frekvencia 50 Hz. Tento časový posun slúži ako indikátor výkonnosti pre primárnu, sekundárnu a terciárnu reguláciu (rovnováhu výkonov) a nesmie presiahnuť 30 sekúnd. Korekcia predstavuje nastavenie požadovanej hodnoty frekvencie pre sekundárnu reguláciu v každej regulačnej oblasti / riadiacom bloku na hodnotu 49,99 Hz alebo 50,01 Hz, v závislosti od smeru korekcie, pre obdobie jedného dňa (od 0 do 24 hodín). Pôsobením regulácie času sa časová odchýlka vráti opäť na nulu.
SYNCHRÓNNA JEDNOTKA NA VÝROBU ELEKTRINY	je nedeliteľný súbor zariadení, ktoré môžu vyrábať elektrinu tak, že frekvencia nimi generovaného napätia, (aj otáčky generátora) a frekvencia napätia v sústave sú v konštantnom pomere a teda synchrónne so sústavou
SYNCHRÓNNA OBLASŤ	oblasť pokrytá prepojenými sústavami, ktorých regulačné oblasti sú synchrónne prepojené s regulačnými oblasťami členov združenia. V rámci synchrónnej oblasti je systémová frekvencia spoločná na stabilnej hodnote. Viaceré synchrónne oblasti môžu existovať paralelne na dočasnom alebo trvalom základe. Synchrónna oblasť je sústava synchrónne prepojených sústav, ktorá nemá žiadne synchrónne prepojenie k iným prepojeným sústavám.

SYSTÉMOVÁ ELEKTRÁREŇ	elektráreň alebo súbor elektrární pripojených do ES SR schopných vytvárať veľké ostrovy v procese obnovy ES SR v prípade poruchy typu black-out, elektráreň alebo v prípade súboru elektrární aspoň jedna elektráreň je schopná prechodu na vlastnú spotrebu z ktoréhokoľvek bodu PQ diagramu a nábehu po rozpade ES SR.
SYSTÉMOVÁ FREKVENCIA	elektrická frekvencia v systéme, ktorá môže byť meraná vo všetkých častiach sústavy synchrónnej oblasti za predpokladu koherentnej hodnoty v sústave v časovom rámci sekúnd (iba s malými odchýlkami medzi rôznymi lokalitami merania)
SYSTÉMOVÁ ODCHÝLKA	Je súčet veľkosti aktivovanej regulačnej elektriny a záporne vzatej hodnoty korigovaného FRCE
SYSTÉMOVÁ PORUCHA	je to porucha v prenosových sústavách 400 a 220 kV, pri ktorej sa ES rozdelí na dve alebo viac častí, ktoré nepracujú synchrónne
SYSTÉMOVÁ SLUŽBA	služba PPS potrebná na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy na vymedzenom území; zahŕňa aj služby, ktoré poskytuje PPS potrebné na zabezpečenie bezpečnej prevádzky výrobných zariadení výrobcu elektriny
SYSTÉM OBCHODNÉHO MERANIA	na účely merania sa využíva súbor technických prostriedkov, obsluhovaných vyškoleným personálom, ktorý sa označuje ako systém obchodného merania, pozostáva z meracích súprav a automatizovaného systému zberu dát (ASZD)
STAV BEZ NAPÄTIA	je stav sústavy, keď je celá PS alebo jej časť mimo prevádzky
STAV NÚDZE	je stav sústavy, keď je porušený jeden alebo viac limitov prevádzkovej bezpečnosti
STAV OBNOVY	je stav sústavy, v ktorom je cieľom všetkých činností v PS opätovné obnovenie prevádzky sústavy a zachovanie prevádzkovej bezpečnosti po stave bez napätia alebo stave núdze
STAV OHROZENIA	je stav sústavy, keď sa sústava nachádza v rozsahu limitov prevádzkovej bezpečnosti, ale bola zistená neplánovaná udalosť zo zoznamu neplánovaných udalostí a v prípade jej výskytu nie sú k dispozícii nápravné opatrenia dostatočné na zachovanie normálneho stavu
ŠTART Z TMY (BS)	schopnosť obnovenia výroby a dodávky elektriny z beznapäťového stavu po úplnom rozpade sústavy. Obnovovanie výroby sa začne generátormi schopnými nabehnúť bez napätia zo sústavy, ktoré rozbiehajú ďalšie generátory. Vytvorené ostrovné prevádzky sa postupne spájajú medzi sebou alebo s neporušenou sústavou
TECHNICKÉ MERANIE	skúška, ktorá je ekvivalentom predcertifikáčného merania. Používa sa pri pridávaní zariadení s regulačným príspevkom pod 5 MW do agregačných blokov. Prítomnosť zástupcu SEPS na meraní nie je vyžadovaná
TECHNICKÁ SKÚŠKA	skúška, ktorá je ekvivalentom certifikáčného merania. Používa sa pri pridávaní zariadení s regulačným príspevkom pod 5 MW do agregačných blokov po úspešnom a SEPS potvrdenom technickom meraní. Vyžadovaná prítomnosť zástupcu SEPS na meraní.
TEPLÁREŇ	výrobňa, ktorej úlohou je meniť iné formy energie na elektrinu a tepelnú energiu kombinovaným spôsobom. Tepláreň najčastejšie prispôsobuje svoju prevádzku

	zabezpečeniu dostatočnej dodávky tepla pre prípravu teplej úžitkovej vody a pre potreby vykurovania.
TERCIÁRNA REGULÁCIA ČINNÉHO VÝKONU (TRV, mFRR, RR)	organizačno–technický prostriedok, ktorým SED udržuje potrebnú zálohu regulačného výkonu pre aFRR. Sprostredkuje zabezpečenie systémovej služby a udržiavanie výkonovej rovnováhy
TERCIÁRNA REGULAČNÁ REZERVA ČINNÉHO VÝKONU	výkon, ktorý sa v rámci mFRR (TRV) automaticky alebo manuálne zvyšuje alebo znižuje. Terciárna rezerva má byť nasadená tak, aby včas prispela k obnoveniu sekundárnej regulácie.
TERMINÁL ASDR	technické zariadenie, ktoré sprostredkováva výmenu informácií medzi riadiacim systémom zariadení Poskytovateľa PpS a RIS
TRANSMISSION RELIABILITY MARGIN (TRM)	spoľahlivostná a bezpečnostná rezerva zahrňujúca vplyv významných zmien v ES pre celé reprezentované obdobie, vrátane nepresnosti vstupov, chyby metódy, neidentifikovateľných tokov výkonov, havarijných výpomocí a pod.
TREND VÝKONOVEJ ZMENY	je hodnota nastavená na centrálnom regulátore v RIS pre výrobné zariadenie pre poskytovanie aFRR. Vyjadruje maximálnu rýchlosť zmeny žiadaného výkonu za minútu vyjadrená v MW/min , ktorou je žiadaný výkon zasielaný na výrobné zariadenie zaradené
TURBOGENERÁTOR	stroj meniaci mechanickú energiu na elektrickú
UDRŽIAVANIE KVALITY ELEKTRINY	systémová služba PPS, ktorej výsledkom sú garantované hodnoty napätia a frekvencie počas normálneho stavu
UZAVRETÁ DISTRIBUČNÁ SÚSTAVA	distribučná sústava v rámci geograficky vymedzeného priemyselného areálu, obchodného areálu alebo areálu zdieľaných služieb, ktorou sa nezásobujú odberatelia elektriny v domácnostiach (Nariadenie DCC, článok 1)
ÚZEMIE EURÓPSKEJ ÚNIE	vymedzené územie a územia ostatných členských štátov Európskej únie a zmluvných štátov Dohody o Európskom hospodárskom priestore
ÚZEMIE TRETÍCH ŠTÁTOV	územie, ktoré nie je územím Európskej únie
UZLOVÁ OBLASŤ	samostatne napájaná oblasť z jednej alebo viacerých PS/DS transformácií, galvanicky oddelená od ostatnej časti DS, resp. od iných uzlových oblastí
UŽÍVATEĽ PS	osoba, ktorá elektrinu dodáva alebo elektrinu odoberá prostredníctvom PS, alebo má s PPS zmluvný vzťah (pozri Zákon o energetike)
VALIDITY PERIOD	rozlíšenie časového intervalu, v ktorom je podávaná príprava prevádzky do 30.6.2024 1 hod, od 1.7.2024(15 min
VIRTUÁLNY BLOK	skupina zariadení na výrobu alebo spotrebu elektriny zložená zo zariadení, fiktívnych zariadení alebo fiktívnych blokov viacerých elektrární určených pre poskytovanie PpS, pričom tieto zariadenia/bloky sú bez akejkoľvek technologickej väzby. Virtuálny blok pre RIS predstavuje jedno zariadenie na poskytovanie PpS a je riadený ako jeden celok.
VIRTUÁLNE VEDENIE	telemetricky odčítaný údaj, alebo hodnota, ktorá je aktualizovaná v reálnom čase a použitá ako tok výkonov v rovnici AGC/ACE, ale pre ktorú v skutočnosti neexistuje žiadne fyzické prepojenie alebo meranie elektriny. Integrovaná hodnota sa používa ako nameraná hodnota MWh na účely zúčtovania výmen.

VETERNÁ ELEKTRÁREŇ	zariadenie na výrobu elektriny, ktoré ako primárny zdroj výroby elektriny využíva kinetickú energiu vetra.
VLASTNÁ SPOTREBA ZARIADENIA NA VÝROBU ELEKTRINY	elektrina potrebná na prevádzku pomocného a prídavného zariadenia výrobnej jednotky (napr. na úpravu vody, napájanie vody pre parogenerátor, dodávku čerstvého vzduchu a paliva, odlučovanie popolčeka z dymových plynov), okrem strát na blokových transformátoroch (generátorové transformátory). Treba rozlišovať vlastnú spotrebu počas prevádzky a počas nábehu a odstávky.
VNORENÁ SIEŤ HVDC	sieť HVDC v rámci jednej regulačnej oblasti, ktorá v čase pripojenia k PS neslúži na pripojenie jednotiek parku zdrojov ani na pripojenie odberného zariadenia.
VNÚTORNÝ TRH	trh s elektrinou, ktorý sa realizuje na území Európskej únie
VOĽNÁ OBCHODOVATEĽNÁ PRENOSOVÁ KAPACITA (VOPK)	hodnoty vyjadrujúce reálne možnosti obchodov v každom smere (profile) z hľadiska PS
VYDELENÁ OSTROVNÁ PREVÁDZKA	vydelená časť PS alebo DS odpojená od ES SR a zapojená do PS alebo DS susedného štátu
VÝKONOVÁ ODCHÝLKA REGULAČNEJ OBLASTI	nedostatok výkonu alebo prebytok výkonu v regulačnej oblasti, riadiacom bloku alebo synchrónnej oblasti[1], obvykle meraný na hraniciach, vo vzťahu k regulačnému programu
VÝKONOVÁ ROVNOVÁHA	stav, keď v reálnom čase výroba a plánovaná výmena výkonu so susednými sústavami kryje spotrebu a straty v danej regulačnej oblasti
VYMEDZENÉ ÚZEMIE	územie Slovenskej republiky, v ktorom je PPS alebo PDS povinný zabezpečiť prenos elektriny alebo distribúciu elektriny
VÝMENA DÁT V REÁLNOM ČASE	tok informácií medzi užívateľom a dispečingom PPS potrebný pre riadenie prevádzky v reálnom čase
VÝMENA REZERV	je možnosť prístupu PPS k rezervnej kapacite regulačných služieb pripojenej do ďalšej oblasti LFC, bloku LFC alebo synchrónnej oblasti s cieľom splniť jeho požiadavky na rezervy vyplývajúce z jeho vlastného postupu dimenzovania rezerv FCR, FRR alebo RR, ak uvedená rezervná kapacita je určená výlučne pre uvedeného PPS a nezohľadňuje ju žiadny iný PPS na účely splnenia svojich požiadaviek na rezervy vyplývajúcich z jeho príslušných postupov dimenzovania rezerv
VYNÚTENÁ PREVÁDZKA	prevádzka zariadení na výrobu elektriny potrebná z technologických, sieťových alebo legislatívnych dôvodov
VÝPADOK	neplánovaná a nechcená zmena stavu objektu ES vyvolaná spravidla poruchou prvku ES, nebezpečným prevádzkovým stavom ES alebo inými vnútornými a vonkajšími vplyvmi
VYPOČÍTANÝ ŽIADANÝ ČINNÝ VÝKON	vypočítaný výkon zo žiadaného činného výkonu, pričom zmeny tohoto výkonu majú smernicu zmien výkonu zistenú počas certifikácie aFRR
VÝPOČET CHODU SÚSTAVY	analytický postup zistenia veľkosti a rozloženia tokov výkonov a napäťových pomerov v ustálenom stave ES na jej výpočtovom modeli
VÝPOČET STABILITY	analytický postup pre overenie dynamickej a statickej stability prevádzky ES pre vybrané poruchy na jej výpočtovom modeli
VÝPOČET SKRATOVÝCH VÝKONOV	analytický postup zistenia veľkosti symetrických a nesymetrických skratových prúdov v okamihu skratu na výpočtovom modeli

[1] Výmeny elektriny cez jednosmerné vedenia nie sú zahrnuté do výpočtu výkonovej odchýlky, považujú sa buď za dodávku alebo zaťaženie v regulačnej oblasti, ku ktorej sú pripojené.

VÝPOČTOVÝ MODEL ES	nástroj pre analýzu rôznych režimov chodu PS
VÝROBA ELEKTRINY	miera, akou zariadenie na výrobu elektriny dodáva elektrický výkon do sústavy alebo jej časti, vyjadrená v kilowattoch (kW) alebo megawattoch (MW) v danom okamihu alebo integrovaná počas zadaného časového intervalu;
VÝROBCA ELEKTRINY	osoba, ktorá má oprávnenie na výrobu elektriny podľa Zákona o energetike
VÝROBNÝ BLOK	jeden generátor elektrickej energie, ktorý je súčasťou výrobnej jednotky
VÝROBŇA	súbor jedného alebo viacerých zariadení na výrobu elektriny
VÝSTRAŽNÝ STAV	stav sústavy, keď všetky hodnoty sú v dovolených medziach a neplní sa kritérium N-1
VÝVOZ ELEKTRINY	tok zmluvne dohodnutého množstva elektriny z vymedzeného územia do členského štátu alebo do tretieho štátu
VÝKONOVÉ ČÍSLO SÚSTAVY	pomer deficitu výkonu ku kvázistacionárnej odchýlke frekvencie, ktorú deficit výkonu spôsobil.
VÝZNAMNÝ POUŽÍVATEĽ SIETE (VPS)	podľa Nariadenia ER je to subjekt povinný vykonať na svojich zariadeniach opatrenia vyplývajúcich z Plánu obrany a Plánu obnovy. Podľa Nariadenia SOGL sa za VPS považujú: a) existujúce a nové jednotky na výrobu elektriny, ktoré sú alebo môžu byť zaradené ako typ B, C a D, b) existujúce a nové odberné zariadenia pripojené do prenosovej sústavy, c) existujúce a nové uzavreté distribučné sústavy pripojené do prenosovej sústavy, d) existujúce a nové odberné zariadenia, uzavreté distribučné sústavy a tretie osoby, ak poskytujú riadenie odberu priamo pre PPS v súlade s kritériami čl. 27 Nariadenia DCC e) poskytovatelia redispečingu Jednotiek na výrobu elektriny alebo Odberných zariadení prostredníctvom agregácie a poskytovatelia rezervy činného výkonu v súlade s časťou IV hlavou 8 tohto nariadenia a f) existujúce a nové siete jednosmerného prúdu vysokého napätia (ďalej len „HVDC“) v súlade s kritériami čl. 3 ods. 1 Nariadenia HVDC
VZOSTUPNÁ STRATÉGIA OBNOVY ES	je stratégia obnovy ES, pri ktorej možno obnoviť časti sústavy bez pomoci iných PPS
ZÁKLADNÉ ZAPOJENIE	je zapojenie siete PS/RDS, ktoré je optimálne z hľadiska prúdových a napäťových pomerov pri zohľadnení rozloženia odberných miest, stanovené je spravidla na jeden rok vopred, zverejňuje ho PPS v roku N v dokumente „Štúdia o prevádzke ES SR na rok N+1“
ZARIADENIE	prístroj, mechanizmus alebo ucelený súhrn prístrojov či mechanizmov, ktorým(i) sa vykonáva určitá činnosť;v niektorých kapitolách dokumentov TP ako zariadenie na výrobu elektriny
ZARIADENIE NA VÝROBU ELEKTRINY (ZDROJ, VÝROBNÉ ZARIADENIE, VÝROBNÁ JEDNOTKA, JEDNOTKA NA VÝROBU ELEKTRINY, ELEKTRÁREŇ)	zariadenie, ktoré slúži na premenu rôznych primárnych alebo sekundárnych zdrojov energie na elektrinu; zahrňuje stavebnú časť a technologické zariadenie

ZARIADENIE NA VÝROBU ELEKTRINY ZO SLNEČNEJ ENERGIE	zariadenie na výrobu elektriny, ktoré ako primárny zdroj výroby elektriny využíva slnečné žiarenie (fotovoltická elektráreň)
ZARIADENIE PRE POSKYTOVANIE PPS	akékoľvek technické zariadenie, definované ako Jednotka poskytujúca PpS alebo Skupina poskytujúcaPpS, vybavené terminálom ASDR, ktoré spĺňa minimálne technické požiadavky na poskytovanie PpS, pričom ide o zariadenie na výrobu, spotrebu alebo akumuláciu elektriny
ZARIADENIA S OBMEDZENOU ENERGETICKOU ZÁSOBOU	pri poskytovaní PpS predstavuje zariadenie (Jednotka alebo Skupina zariadení na poskytovanie PpS), ktoré umožňuje uskladniť elektrinu v svojom zásobníku energie a jej neskoršie uvoľnenie pre potreby riadenia kvality elektriny v obmedzenom množstve a čase, ktoré závisí od veľkosti zásobníka energie
ZÁVADA	stav prvku PS, keď sa jeho vlastnosti odlišujú od definovaných parametrov daných výrobcom alebo užívateľom, a to tak, že si vyžaduje zásah (opravu alebo nápravnú údržbu), avšak nespôsobuje neschopnosť prvku vykonávať svoju základnú funkciu
ZDIEĽANIE REZERV	je mechanizmus, v rámci ktorého viac ako jeden PPS využíva tú istú rezervnú kapacitu regulačných rezerv typu FCR, FRR alebo RR, na účely plnenia svojich príslušných požiadaviek na rezervy vyplývajúce z ich postupov dimenzovania rezerv
ZMLUVA O POSKYTOVANÍ PPS	zmluva o podmienkach nákupu PpS uzatvorená medzi PPS a poskytovateľom PpS
ZMLUVA O PRENOSE ELEKTRINY CEZ SPOJOVACIE VEDENIA	zmluva, ktorá definuje princípy cezhraničného prenosu elektriny, pozri Prevádzkový poriadok PPS
ZMLUVA O PRIPOJENÍ K PS	zmluva, na základe ktorej sa uskutoční fyzické pripojenie do PS, pozri Prevádzkový poriadok PPS
ZMLUVA O PRÍSTUPE DO PRENOSOVEJ SÚSTAVY A PRENOSE ELEKTRINY	zmluva, ktorou PPS umožňuje prístup do sústavy a prenos elektriny, pozri Prevádzkový poriadok PPS
ZOSTUPNÁ STRATÉGIA OBNOVY ES	je stratégia obnovy ES, pri ktorej obnova častí sústavy vyžaduje pomoc iných PPS
ZÚČTOVANIE ODCHÝLOK	zúčtovanie rozdielov medzi zmluvne dohodnutými hodnotami dodávok alebo odberov elektriny a hodnotami dodávok alebo odberov elektriny v určenom čase určenými podľa pravidiel pre fungovanie trhu s elektrinou
ZÚČTOVATEĽ ODCHÝLOK	osoba, ktorá zabezpečuje zúčtovanie odchýlok

Rozhodujúca terminológia a definície sú vždy platné podľa aktuálne platnej legislatívy.

A5 Skratky

ACE	Regulačná odchýlka oblasti (Area Control Error)
aFRR+	automatic Frequency Restoration Reserve positive Sekundárna regulácia činného výkonu kladná v súlade s Nariadením EB GL
aFRR-	automatic Frequency Restoration Reserve negative Sekundárna regulácia činného výkonu záporná v súlade s Nariadením EB GL
AGC	Automatické riadenie výkonu
ASDR	Automatizovaný systém dispečerského riadenia
ASZD	Automatizovaný systém zberu dát
ATC	Prenosová schopnosť – dostupná (ATC)
AZV	Automatika zlyhania vypínača
BESS/BAT	Battery Energy Storage System – systém uskladnenia elektrickej energie na báze batérií
BSP	Balance Service Provider, poskytovateľ podpornej služby a RE
CAS	Transakcia medzi zmluvnými stranami
CBS	Transakcia medzi regulačnými oblasťami
CZ	Česká Republika
CVAH	Elektráreň Čierny Váh (LER)
DaE	Damas Energy
DACF	Denná prognóza preťažení
DDZ	Denný diagram zaťaženia
DECE	Decentrálny zdroj
DG	Dieselgenerátor
DPP	Denná príprava prevádzky
DPRPS	Desaťročný plán rozvoja prenosovej sústavy
DS	Distribučná sústava
EAS	ENTSO-E Awareness System
EBO	Jadrová elektráreň Jaslovské Bohunice
EH	Elektronická diaľnica
EIC	Európsky kódex identifikácie
EK	Európska komisia
EMC	Elektromagnetická kompatibilita
EMO	Jadrová elektráreň Mochovce
EMR	Odčítanie údajov o meraní elektriny
ENO	Tepelná elektráreň Nováky
ENTSO-E	Združenie Európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu
ERAA	European Resource Adequacy Assessment - posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni
ES	Elektrizačná sústava
ES SR	Elektrizačná sústava Slovenskej republiky
ESt	Elektrická stanica
EVO	Tepelná elektráreň Vojany
FCR	Frequency Containment Reserve, rezervy na zachovanie frekvencie
FRCE	Frequency Restoration Control Error, regulačná odchýlka procesu FRP
FRP	Frequency Restoration Process, proces obnovenia frekvencie
FRR	Frequency Restoration Reserve, rezervy na obnovenie frekvencie
FVE	Fotovoltická elektráreň
FVP	Frekvenčný vypínací plán
GTC	Gate Closure Time, čas uzávierky, t-x min
HDO	Hromadné diaľkové ovládanie
HOK	Hlavná oceľová konštrukcia
HRT	Hladinový regulátor transformátora
HU	Maďarská republika
HVP	Havarijný vypínací plán

INP	Imbalance Netting Process (využíva platformu IGCC)
IT	Informačné technológie
JE	Jadrová elektráreň
KP	- Kapacita pripojenia (dokument N a kapitoly 5.2 a 9.6 dokumentu F) - Kompenzačná prevádzka (dokument B, E a kapitola 1.4.5 dokumentu F)
LAN	Lokálna počítačová sieť
LER	Limited Energy Reservoirs, zariadenia s obmedzenou energetickou zásobou
LFC	Load Frequency Control Automatická regulácia vyrábaného výkonu centrálnym regulátorom PPS
LFSM-O	Limited Frequency Sensitive Mode - Overfrequency; odozva činného výkonu pri zvýšenej frekvencii
LFSM-U	Limited Frequency Sensitive Mode - Underfrequency; odozva činného výkonu pri zníženej frekvencii
LM	Letné maximum
LMAR	Liptovská Mara
L_{max}	Odhadované maximálne zaťaženie ES SR
MARI, resp. platforma mFRR	Manually Activated reserve initiative; Európska platforma na výmenu regulačnej elektriny z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou) pri použití služby mFRR
mFRR+	manual Frequency Restoration Reserve positive Terciárna regulácia činného výkonu kladná v súlade s Nariadením EB GL
mFRR+ DA	manual Frequency Restoration Reserve positive direct activation; Terciárna regulácia činného výkonu kladná v súlade s Nariadením EB GL po pripojení sa k európskej platforme MARI typu aktivácie „direct“
mFRR+ SA	manual Frequency Restoration Reserve positive schedule activation; Terciárna regulácia činného výkonu kladná v súlade s Nariadením EB GL po pripojení sa k európskej platforme MARI typu aktivácie „schedule“
mFRR3+	3-minútová terciárna regulácia činného výkonu kladná, raster zasielaných hodnôt RE je 15 minút
mFRR-	manual Frequency Restoration Reserve negative Terciárna regulácia činného výkonu záporná v súlade s Nariadením EB GL
mFRR- DA	manual Frequency Restoration Reserve negative direct activation; Terciárna regulácia činného výkonu záporná v súlade s Nariadením EB GL po pripojení sa k európskej platforme MARI typu aktivácie „direct“
mFRR- SA	manual Frequency Restoration Reserve negative schedule activation; Terciárna regulácia činného výkonu záporná v súlade s Nariadením EB GL po pripojení sa k európskej platforme MARI typu aktivácie „schedule“
mFRR3-	3-minútová terciárna regulácia činného výkonu záporná, raster zasielaných hodnôt RE je 15 minút
MDS	Miestna distribučná sústava
MES	Vnútropodnikový SCADA systém s výpočtovou nadstavbou pre vyhodnotenie PpS
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
MH TH	Spoločnosť MH Teplárenský holding
MP	Miesto pripojenia
MPP	Miestne prevádzkové predpisy
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR
MTU	Market Time Unit - obchodný interval
MVE	Malá vodná elektráreň
NTC	Prenosová schopnosť – čistá
NTF	Notified Transmission Flow fyzikálny tok na cezhraničnom profile spôsobený obchodnými výmenami BCE (Base Case Exchange)
OKTE	Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou
OOM	Odberné a odovzdávacie miesto

OZ	Opätovné zapnutie
OZE	Obnoviteľné zdroje energie
PDA	Archív procesných dát
PDS	Prevádzkovateľ distribučnej sústavy
PRDS	Prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy
PE	Parná elektráreň
PI	Prevádzková inštrukcia SEPS
PI regulátor	Proporcionálno-integračný regulátor
PICASSO, resp. platforma aFRR	Platform for the International Coordination of Automated Frequency Restoration and Stable System Operation; Európska platforma na výmenu regulačnej elektriny z rezerv na na obnovenie frekvencie s automatickou aktiváciou pri použití služby aFRR
PL	Poľská republika
POK	Pomocná oceľová konštrukcia
POS	Plán obmedzovania spotreby
PPC	Paroplynový cyklus
PPČ	Poriadok preventívnych činností
PpS	Podporné služby
PPS	Prevádzkovateľ prenosovej sústavy
PR SEPS	Plán rozvoja SEPS
PRN	Primárna regulácia napätia
PRR	Primárna regulačná rezerva
PS	Prenosová sústava
PSS	Power System Stabilizer - Stabilizátor výkonu
PT	Prístrojový transformátor
PTN	Prístrojový transformátor napätia
PTP	Prístrojový transformátor prúdu
PVE	Prečerpávacia vodná elektráreň
RAAS	Real time Awareness and Alarm System - Informačný a varovný systém
RDS	Regionálna distribučná sústava
RG CE	Regional group Continental Europe
RIS ESt	Riadiace a informačné systémy elektrických staníc
RIS PPS	Riadiaci informačný systém prevádzkovateľa prenosovej sústavy
RIS PPS (HDC)	Riadiaci informačný systém prevádzkovateľa prenosovej sústavy hlavné dispečerské centrum, súčasť RIS PPS
RIS PPS (ZDC)	Riadiaci informačný systém prevádzkovateľa prenosovej sústavy záložné dispečerské centrum, súčasť RIS PPS
RIS VB	Riadiaci informačný systém virtuálneho bloku
Rn	Nepárny rok
ROP	Rozdielová ochrana prípojníc
Rp	Párny rok
SAFA	Rámcová dohoda synchrónnej oblasti Kontinentálna Európa
SCADA	Systém kontroly a získavania údajov
SEČ, SELČ	Stredoeurópsky čas, Stredoeurópsky letný čas
SED	Slovenský elektroenergetický dispečing, dispečing PPS
SEPS	Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.
SG	Synchrónny generátor
SOC	State of charge, úroveň nabitia kapacity zásobníka energie LER
SR	Slovenská republika
SRN	Sekundárna regulácia napätia (starší názov - diaľková regulácia napätia), automatic voltage control – AVC
STN	Slovenská technická norma
STN EN, STN IEC, STN ISO	Európske normy prevzaté do sústavy slovenských technických noriem

T	Telekomunikácie
TE	Tepelná elektráreň
TEKO	Tepláreň Košice
TG	Turbogenerátor
TP	Technické podmienky prístupu a pripojenia, pravidlá prevádzkovania PS
TDP	Technické dimenzovanie pripojenia
THD	Celkové harmonické skreslenie (Total Harmonic Distortion)
TRM	Pásmo prenosovej spoľahlivosti
TS	Telekomunikačná sústava
TTC	Prenosová schopnosť – celková
TYNDP	Desaťročný plán rozvoja sústavy ENTSO-E
UA	Ukrajina
UO	Uzlová oblasť
UPS	Záložný zdroj napájania
ÚRSO	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
VČP	Vecný časový plán
VE	Vodná elektráreň
VEGA	Vodná elektráreň Gabčíkovo
VN	Vysoké napätie
VOPK	Voľná obchodovateľná prenosová kapacita
VS	Vlastná spotreba
VPS	Významný používateľ siete
VtE	Veterná elektráreň
VVN	Veľmi vysoké napätie
ZD	Záložný dispečing
ZE	Závodná elektráreň
ZM	Zimné maximum
ZoP	Zmluva o pripojení odberateľa do PS
ZoSP	Zmluva o spoločnom postupe
ZVN	Zvlášť vysoké napätie
Fyzikálne veličiny	
Δf	Kvázistacionárna odchýlka frekvencie
e_i	Odchýlky medzi „interpolačnou krivkou prvého rádu“ a skutočným priebehom
ΔM_1	Maximálne prevýšenie amplitúdovej frekvenčnej charakteristiky bez PSS
ΔM_2	Maximálne prevýšenie amplitúdovej frekvenčnej charakteristiky s PSS
ΔP	Zmena činného výkonu zariadenia na výrobu elektriny vyvolaná zmenou frekvencie
$\Delta P/15$	Skutočná zmena činného výkonu za 15 minút
ΔP_a	Okamžitá odchýlka medzi skutočným a vypočítaným žiadaným výkonom zariadenia poskytujúceho PpS
ΔP_{az}	Pásmo, v ktorom sa môže pohybovať ΔP_a
$\Delta P_{\%p}$	Výkonová rezerva činného výkonu zariadenia na výrobu elektriny pre primárnu reguláciu v percentách
ΔP_{dt}	Dovolená tolerancia činného výkonu pre FCR
ΔP_G	Skutočná zmena činného výkonu turbogenerátora
$\Delta P_G/15$	Skutočná zmena činného výkonu turbogenerátora za 15 minút
ΔP_{Gk}	Kvázistacionárna odchýlka činného výkonu turbogenerátora pri primárnej regulácii
ΔP_{lim1}	Hranica pri hodnotení primárnej regulácie
ΔP_{lim2}	Hranica pri hodnotení primárnej regulácie
ΔP_p	Výkonová rezerva činného výkonu turbogenerátora/zdroja pre primárnu reguláciu
ΔP_R	Výkonová rezerva činného výkonu reaktora pre primárnu reguláciu
ΔP_{sm}	Smerodajná odchýlka

ΔP_{smz}	Požadovaná smerodajná odchýlka
ΔP_{sp}	Skutočná zmena činného výkonu spotrebiča
ΔP_{aFRR}	Stredná absolútna odchýlka PpS typu aFRR medzi skutočným činným výkonom zariadenia, generátora alebo virtuálneho bloku a žiadaným činným výkonom (ak nie je k dispozícii, tak vypočítaným činným výkonom)
$\Delta P_{mFRR3\pm}$	Stredná absolútna odchýlka PpS typu mFRR3± medzi skutočným činným výkonom generátora a žiadaným činným výkonom
$\Delta P_{mFRR\pm}$	Stredná absolútna odchýlka PpS typu mFRR± medzi skutočným činným výkonom generátora a žiadaným činným výkonom
$\Delta P_{z\ zdroja}$	Požadovaná zmena činného výkonu zariadenia na výrobu elektriny
ΔP_{zG}	Požadovaná zmena činného výkonu turbogenerátora
ΔP_{zsp}	Požadovaná zmena činného výkonu spotrebiča
Δt	Čas potrebný na ustálenie výkonu
ΔU	Preregulovanie napätia
ΔP_1	Veľkosť prvej amplitúdy
ΔP_2	Veľkosť druhej amplitúdy
ΔP_3	Veľkosť tretej amplitúdy
ΔP_{zdroja}	Zmena činného výkonu zariadenia na výrobu elektriny
A_1	Amplitúda vstupného sínusového signálu
A_2	Amplitúda výstupného sínusového signálu
c_{dn}	Trend dobehu zariadenia
c_{ds}	Skutočná rýchlosť zaťaženia zariadenia na výrobu elektriny
c_{dz}	Žiadaná rýchlosť zaťaženia zariadenia na výrobu elektriny
c_n	Trend nábehu zariadenia
df	Skoková zmena frekvencie
dU_z	Zmena žiadaného napätia
f	Žiadaná hodnota frekvencie
f_G	Frekvencia generátora
f_1	Hodnota frekvencie na začiatku poruchy
f_s	Skutočná hodnota frekvencie
f_{SKUS}	Skoková zmena frekvencie
k_i	Proporcionálna konštanta výkonovo nerovnakých turbogenerátorov
k_r	Kritérium hodnotenia odozvy činného výkonu turbogenerátora na skokovú zmenu
m	Mŕtve pásmo korektora frekvencie
P	Činný výkon
P_1	Hodnota činného výkonu turbogenerátora na začiatku poruchy
P_b	Pracovný bod zariadenia na výrobu elektriny pre reguláciu frekvencie
P_{db}	Diagramový bod z prípravy prevádzky
P_G	Skutočný činný výkon turbogenerátora alebo skupiny turbogenerátorov pri skupinovej regulácii
$P_{G/M}$	Skutočný činný výkon/odber turbogenerátora/motorgenerátora
P_{Gi}	Skutočný činný výkon turbogenerátora v i-tom bode alebo skupiny generátorov pri skupinovej regulácii
P_{MAX}	Vypočítaná zmena činného výkonu zariadenia poskytujúceho PpS pri primárnej regulácii
P_{max}	Maximálny trvalý činný výkon, ktorý môže zariadenie na výrobu elektriny dodávať do sústavy v mieste pripojenia
P_{min}	Minimálny dosiahnuteľný činný výkon
P_n	Menovitý činný výkon zariadenia na výrobu elektriny, inštalovaný činný výkon zariadenia na výrobu elektriny
P_{nab}	Nabíjací výkon zariadenia typu BESS
$P_{n\ zdroja}$	Nominálny činný výkon zariadenia na výrobu elektriny
P_{nG}	Menovitý činný výkon turbogenerátora alebo skupiny turbogenerátorov pri skupinovej regulácii

$P_{nG/M}$	Menovitý činný výkon/odber turbogenerátora/motorgenerátora
P_{nR}	Menovitý činný výkon reaktorového bloku
P_{FCR}	Hodnota ponuky výkonu FCR z terminálu ASDR
P_{FCRvyp}	Vypočítaná hodnota žiadaného aktivovaného činného výkonu turbogenerátora pri primárnej regulácii
P_s	Sekundárna regulačná rezerva turbogenerátora
P_{SKUT}	Skutočná hodnota činného výkonu zariadenia poskytujúceho PpS
P_{sp}	Výkon spotrebiča
P_{mFRR3+}	Skutočná výkonová zmena zariadenia poskytujúceho PpS typu mFRR3±
$P_{mFRR±}$	Skutočná výkonová zmena zariadenia poskytujúceho PpS typu mFRR±
pu	Pomerná jednotka
p_u	Pásmo ustálenia veličiny
P_{vs}	Činný výkon vlastnej spotreby
P_{VYP}	Vypočítaný žiadaný činný výkon
P_z	Žiadaná hodnota činného výkonu
$P_{z\ zdroja}$	Žiadaný činný výkon zariadenia na výrobu elektriny
$P_{z\ zdroja\ V}$	Vypočítaný žiadaný činný výkon zariadenia na výrobu elektriny
P_{zG}	Vypočítaný žiadaný činný výkon zariadenia na výrobu elektriny
$P_{zG/MV}$	Vypočítaný žiadaný činný výkon/odber turbogenerátora/motorgenerátora
P_{zGV}	Vypočítaný žiadaný činný výkon turbogenerátora
P_{ZIAD}	Žiadaná hodnota činného výkonu zariadenia poskytujúceho PpS
P_{zOV}	Vypočítaná požadovaná hodnota činného výkonu turbogenerátora/zdroja za obmedzovačom rýchlosti zaťaženia
P_{zOVi}	Vypočítaná požadovaná hodnota činného výkonu zariadenia na výrobu elektriny v i-tom bode za obmedzovačom rýchlosti zaťaženia
P_{zsp}	Žiadaný činný výkon spotrebiča
P_{zspV}	Vypočítaný činný výkon spotrebiča
P_{zT}	Žiadaná hodnota činného výkonu zariadenia na výrobu elektriny z centrálneho regulátora
P_{zTi}	Žiadaná hodnota činného výkonu zariadenia na výrobu elektriny v i-tom bode
Q	Jalový výkon
Q_{lom}	Bod na pracovnom P – Q diagrame v podbudenom stave
Q_{1max}	Maximálna hodnota jalového výkonu na pracovnom P – Q diagrame pri P_{nG}
Q_{1min}	Minimálna hodnota jalového výkonu na pracovnom P – Q diagrame pri P_{nG}
Q_{2max}	Maximálna hodnota jalového výkonu na pracovnom P – Q diagrame
Q_{2min}	Minimálna hodnota jalového výkonu na pracovnom P – Q diagrame
Q_G	Jalový výkon generátora
Q_{Gi}	Jalový výkon i-tého paralelne pracujúceho generátora
Q_{max}	Maximálny jalový výkon generátora udávaný výrobcom
Q_{min}	Minimálny jalový výkon generátora udávaný výrobcom
Q_{Ri}	Regulačný rozsah jalového výkonu i-tého generátora pri P_{nG}
Q_z	Žiadaný jalový výkon generátora v pilotnom uzle
S	Statika korektora frekvencie zariadenia na výrobu elektriny
S_V	Vypočítaná statika korektora frekvencie
t	Čas pôsobenia regulácie
t_0	Začiatok skokovej zmeny
t_d	Čas dispozície rezervy TRV v rámci jedného kalendárneho dňa
t_{dn}	Čas deaktivácie TRV
t_n	Čas nábehu TRV
t_{ns}	Čas nábehu nezávislého zariadenia na výrobu elektriny
t_{op}	Čas omeškania aktivácie výkonu pri FCR
t_r	Čas regulácie
t_{r1}	Čas ustálenia činného výkonu turbogenerátora bez PSS
t_{r2}	Čas ustálenia činného výkonu turbogenerátora s PSS
t_s	Čas nábehu turbogenerátora pri „štarte z tmy“

t_u	Čas ustálenia
U	Napätie
U_1	Prekročenie napätia U_2
U_2	Odozva svorkového napätia generátora na skokovú zmenu U_z
U_G	Svorkové napätie generátora
U_{Gmax}	Maximálne svorkové napätie generátora
U_{Gmin}	Minimálne svorkové napätie generátora
U_n	Menovité napätie v sústave
U_{nG}	Menovité napätie generátora
$U_{nNÚ}$	Menovité napätie napäťovej úrovne prípojnice
U_{nP}	Menovité napätie pilotného uzla
U_{nT}	Menovité napätie blokového transformátora a/alebo transformátora vlastnej spotreby
U_{nV}	Menovité napätie vlastnej spotreby
U_o	Napätie odbočky blokového transformátora a/alebo transformátora vlastnej spotreby
U_P	Napätie pilotného uzla
UTC	Astronomický čas
U_V	Napätie vlastnej spotreby
U_z	Žiadaná hodnota napätia
x	Počet paralelne pracujúcich generátorov
η	Necitlivosť regulácie zariadenia na výrobu elektriny